

Skaitmeninė kompetencija ir jos ugdymas

Kartu kompetetingai išarkime
švietimo dirvonus 😊

Antanas Balvočius

ŠMSM NŠA metodininkas
Skaitmeninės kompetencijos ir
Informatikos bendrosios ugdymo
programos kūrimo grupių narys(ex)
Digital competence CoP narys

2023-01-17

PRANEŠIMO TIKSLAS

Skaitmeninės kompetencijos pagrindu plėtoti mokytojų kompetencijas, būtinas kokybiškam ugdymo(si) organizavimui ir atnaujintų bendrojo ugdymo programų įgyvendinimui.

SEMINARO UŽDAVINIAI

1. Skaitmeninės kompetencijos pagrindu aptarsime tikslaus sąvokų ir terminų vartojimo svarbą, kompetencijų struktūrą, sudėtines dalis ir jų tarpusavio ryšį.
2. Supažindinti mokytojus su svarbiausiais ugdymo pokyčiais, įtraukiant mokytojus į ugdymo dokumentuose įvykusių pokyčių analizę ir refleksiją.
3. Pateikti praktinių į kompetencijų ugdymą(si) orientuotų pamokos planavimo ir metodų pavyzdžių. Parodyti glaudų ugdomų kompetencijų ir bendrųjų programų sąryšį.
4. Atsakyti į mokytojams kilusius klausimus apie kompetencijomis grįstą ugdymą.

Kaip dirbsime?

Darbotvarkė	
25 min.	Pranešimas
5 min.	Klausimai, supažindinimas su Skaitmeninės kompetencijos įsivertinimo įrankiais

Sąvokų apibrėžimų svarba

Pereiname prie kompetencijomis grįsto ugdymo.

Klausimas darbo grupėms 😊 (arba pamąstymui laisvalaikiu)

Kas ir kaip bus ugdoma, jei kompetencijas vadinsime:

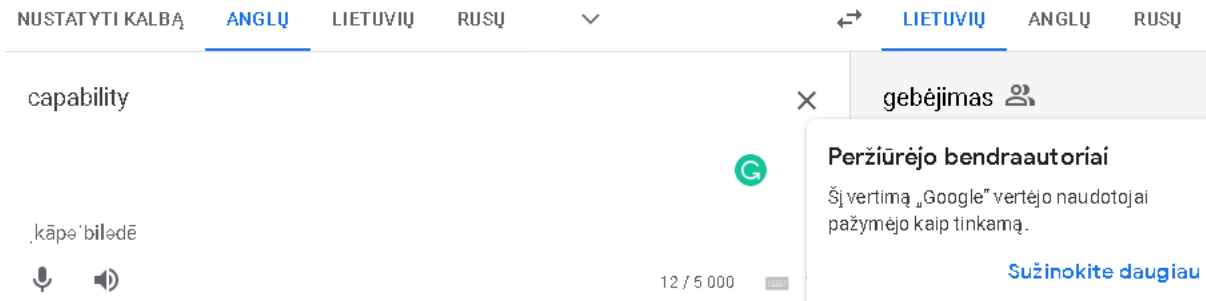
- raštingumu;
- gebėjimais;
- įgūdžiais?

Klausimas anglų kalbos specialistams ir edukologams

Kodėl verčiant angliškus dokumentus į lietuvių kalbą:

Žodį „**Competence**“ verčiate į „**gebėjimas**“, juk tai žymiai siauresnė sąvoka?

Be to „gebėjimas: verčiamas „capability, ability, “ ...ir Google vertėjas tam pritaria“

The screenshot shows the Google Translate interface. At the top, there are language selection options: "NUSTATYTI KALBĄ" followed by "ANGLŲ", "LIETUVIŲ", and "RUSŲ". Below this, the word "capability" is entered in the input field. The output field shows the translation "gebėjimas". A tooltip is visible over the translation, containing the text: "Peržiūrėjo bendraautoriai", "Šį vertimą „Google“ vertėjo naudotojai pažymėjo kaip tinkamą.", and a link "Sužinokite daugiau". The bottom of the interface shows a microphone icon, a speaker icon, and the text "12 / 5 000".

Klausimas edukologams. Nejaugi po to, kai netekome gerbiamo prof. habil. dr. Leono Jovaišos edukologijos mokslas „sustojo“. Vykdam švietimo reformą labai reikalingas atnaujintas edukologijos terminų žodynas, kuris pageidautinas ir internete ir ...

Su kompetencijos sąvoka susiję žodžiai

Įgūdis:

- įgytas sugebėjimas automatiškai atlikti kurį nors veiksmą: *Darbo ~džiai. Į. greitai rašyti (DLKŽ);*
- *įgudimas, įpratimas*: įgūdis yra kartojimu įgytas sugebėjimas įvykdyti kurį nors praktinį veiksmą. (ekalba.lt)

Gebėjimas su kompetencija:

- *Kai kurie šių dviejų terminų skirtumai yra šie:*
- **Kompetencija** reiškia tai, ką darbuotojas veikia žinių, įgūdžių ir asmeninių savybių pagrindo, o **gebėjimas** reiškia tiesioginį asmens gebėjimą atlikti užduotį ar darbą;
- Asmenys dažnai ugdo gebėjimus darbe, kad įgytų gebėjimą atlikti užduotis, o žmonės dažniausiai įgyja kompetencijų ugdymo(si) ir mokymosi procese;
- Asmenys dažnai gali naudotis kompetencijomis įvairiose pareigose ir darbo vietose, o gebėjimai yra susiję su konkrečiu veikla įmonėje ar organizacijoje;
- Kompetencijos dažniau yra susijusios su kieno nors asmenybe, todėl jas gali būti sunkiau pakeisti ar tobulinti, o darbuotojai gali tobulinti savo gebėjimus darbo ar veiklos metu;
- Kompetencijos dažnai apima „minkštųjų ir kietųjų“ įgūdžių derinį, o gebėjimai pirmiausia susiję su „kietaisiais“ įgūdžiais.

Su kompetencijos sąvoka susiję žodžiai- raštingumas

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, www.e-tar.lt

1. gebėjimas skaityti ir rašyti: *Visuotinis raštingumas. Tarptautinė raštingumo diena minima rugsėjo aštuņtąją. Mažiausias raštingumas nustatytas Afrikos šalyse.* • ant. neraštingumas.
2. bendrų tam tikros srities žinių turėjimas ir sugebėjimas jas veiksmingai taikyti: *Žemiausias [aukštėsnis, aukščiāusias] kompiuterinio raštingumo lėgis. Gamtamėkslis raštingumas yra tai, kė eilinis visuomenės narėis privālo žinėti apie gamtė mėkslus.* • ant. neraštingumas.
ekalba.lt

Besimokantiesiems turi bėti uėtikrinamos galimybės įgyti žinių, **plėtoti gebėjimus**, vertybines nuostatas, reikalingas kuriant taikias, sveikas ir tvarias bendruomenes.

„Raštingumo“ sąvoka bendrosiose programose beveik nevartojama...

Bendrujų programų atnaujinimo gairėse (apimtis 18 psl.) „Raštingumas“ paminėtas **14 kartų**.

Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrujų programų įvade (apimtis 11 psl.) „Raštingumas“ paminėtas tik **3 kartus, bet prasmingai („Kompetencija“ – 42 kartus):**

1. Pradinio ugdymo tikslas – padėti mokiniams formuoti moralines nuostatas, kultūrinę, tautinę ir pilietinę savimonę, įgyti **šio amžiaus tarpsnio galimybes atitinkančius raštingumo gebėjimus**, socialinius, emocinius ir sveikos gyvensenos įgūdžius.
2. kultūrinis identitetas ir bendruomeniškumas: gimtoji kalba; < > **medijų raštingumas**; istorinė savimonė
3. darnus vystymasis: socialinė ir ekonominė plėtra, < > atsakingas vartojimas); **finansinis raštingumas** (žinios apie finansus, finansų planavimas ir valdymas, rizika ir grąža); <>

Atnaujinant Bendrąsias programas siekiama

- Suteikti mokiniams **tvirtus ir tvarius žinių pagrindus**.
- Mokomųjų dalykų turiniu ugdyti **kompetencijas**.
- Prasmingai įtraukti **aktualų turinį**, numatyti ugdymo(si) galimybes įvairiuose kontekstuose.
- Įtvirtinti **sąsajas** tarp pakopų, ugdymo sričių ir dalykų.
- Užtikrinti ugdymo tikslų, turinio įgyvendinimo ir pasiekimų vertinimo **dermę**.

KOMPETENCIJA

?

Interneto svetainės:

mokykla2030.lt

emokykla.lt

nsa.lt

smsm.lt

youtube.com

[2020-03-04 Jsakymas VK-109 „Dėl kompetencijų darbo grupės sudarymo“](#)

[01-R.-Juknevičiėnė-Komunikacinė](#)

[02-J.-Kasperionienė-Komunikacinė](#)

[03-Z.-Kolevinskiėnė-Kultūrinė](#)

[04-E.-Sakadolskiėnė-Kultūrinė](#)

[05-R.-Girdzijauskiėnė-Kūrybiskumo](#)

[06-A.-Kazlauskiėnė-Kūrybiskumo](#)

[07-J.-Bikeliėnė-Pazinimo](#)

[08-R.-Norvaisa-Pazinimo](#)

[09-I.-Zaleskiėnė-Pilietinė](#)

[10-M.-Nefas-Pilietinė](#)

[11-D.-Sukytė-Socialinė](#)

[12-S.-Sabaliauskas-Socialinė](#)

[13-L.-Rakickiėnė-Vaiko-raida](#)

[14 A.-Zandaris-Skaitmeninė](#)

[15 A.-Balvočius-Skaitmeninė](#)

[16 A.-Lozdiėnė-Skaitmeninė](#)

ŠMSM kompetencijų darbo grupės

https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/12/15_A.-Balvocius-Skaitmenine.pdf

2030

Bendrojo ugdymo turinio atnaujinimas

Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning

OJ L 394, 30.12.2006, p. 10–18 (ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, SK, SL, FI, SV)

 In force

ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

▼ Languages, formats and link to OJ

	BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV
HTML																								
PDF																								
Official Journal																								

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

KEY COMPETENCES FOR LIFELONG LEARNING — A EUROPEAN REFERENCE FRAMEWORK

Key Competences

Competences are defined here as a combination of knowledge, skills and attitudes appropriate to the context. Key competences are those which all individuals need for personal fulfilment and development, active citizenship, social inclusion and employment.

The Reference Framework sets out eight key competences:

- 1)Communication in the mother tongue;
- 2)Communication in foreign languages;
- 3)Mathematical competence and basic competences in science and technology;
- 4)Digital competence;**
- 5)Learning to learn;
- 6)Social and civic competences;
- 7)Sense of initiative and entrepreneurship;
- 8)Cultural awareness and expression.

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

BENDROSIOS VISĄ GYVENIMĄ TRUNKANČIO MOKYMOSI ~~GEBĖJIMAI~~ KOMPETENCIJOS – EUROPOS ORIENTACINIAI METMENYS

~~Bendrieji gebėjimai~~ Pagrindinės kompetencijos

~~Šiame dokumente gebėjimai apibūdinamos kaip nuo aplinkybių priklausančių žinių, įgūdžių ir požiūrių visuma.~~ Kompetencijos čia apibrėžiamos kaip žinių, įgūdžių ir požiūrių derinys, atitinkantis kontekstą.

~~Bendrieji gebėjimai – tai visų žmonių asmeniniam pasitenkinimui ir vystymuisi, aktyviam pilietiškumui, socialinei integracijai ir užimtumui reikalingi gebėjimai.~~ Pagrindinės kompetencijos yra tos, kurių visiems asmenims reikia asmeniniam pasitenkinimui ir tobulėjimui, aktyviam pilietiškumui, socialinei įtraukčiai ir užimtumui.

Orientaciniuose metmenyse nustatytos aštuonios bendrosios ~~gebėjimai~~ kompetencijos:

- 1) Bendravimas gimtąja kalba;
- 2) Bendravimas užsienio kalbomis;
- 3) Matematinė ~~gebėjimai ir pagrindiniai gebėjimai~~ kompetencija ir pagrindinės kompetencijos mokslo ir technologijų srityse;
- 4) Skaitmeninė **raštingumas** kompetencija;
- 5) Mokymasis mokytis;
- 6) Socialinės ir pilietinės ~~gebėjimai~~ kompetencijos;
- 7) Inicatyva ir verslumas;
- 8) Kultūrinis sąmoningumas ir raiška.

Prielaidos ir teisės aktai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2018 m. gegužės 22 d.

Dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą kompetencijų (Tekstas svarbus EEE) (2018/C 189/01)

Bendrosios kompetencijos

Šioje rekomendacijoje kompetencijos apibrėžiamos kaip žinių, įgūdžių ir nuostatų derinys :

- a) žinias sudaro faktai ir skaičiai, sąvokos, idėjos ir teorijos, kurie jau yra sukurti ir nustatyti ir kuriais grindžiamas tam tikros srities ar dalyko išmanymas;
- b) įgūdžiai apibrėžiami kaip gebėjimas ir pajėgumas vykdyti procesus ir naudotis turimomis žiniomis rezultatams pasiekti;
- c) nuostatos apibrėžiamos kaip nusiteikimas ir požiūris, kurio laikomasi imantis veiksmų ar reaguojant į idėjas, asmenis ar situacijas.

2008 m. ir 2011 m. bendrosios programos

2008 m. ir 2011 m. bendrosiose programose buvo ugdomos **bendrosios ir dalykinės** kompetencijos.

Bendrosios kompetencijos sudarė prielaidas mokiniui veikti socialinėse, kultūrinėse ir ekonominėse situacijose, o **dalyko** – konkrečioje ugdymo turinio (istorijos, geografijos, kt.) srityje.

Kompetencija: žinios, gebėjimai, nuostatos

Kokie elementai keitėsi

2008 m. bendrosios programos
Dalykinės ir bendrosios kompetencijos.
Remtasi atnaujintųjų žiniomis.
Mokymosi turinys 100 proc. ugdymo laiko.
Mokymosi turinys pateikiamas koncentrais dvejiems metams.
Mokymosi turinys sumažintas atsisakant kai kurių temų arba perkeliant į aukštesnes klases.
Bendrosios ir integruojamosios programos.
Trys pasiekimų lygių požymiai.

2022 m. bendrosios programos
Kompetencijos.
Vaiko raidos aprašas, konsultacijos.
Mokymosi turinys 70 proc. mokymosi laiko. Dėl 30 proc. laiko sprendžia mokytojas.
Atsisakyta mokymosi turinio pasikartojimo. Daugumoje BP mokymosi turinys pateikiamas kiekvieniems metams. Pagal galimybes užtikrinama horizontali dermė.
Mokymosi turinys atnaujinamas orientuojantis į siekinius: <ul style="list-style-type: none">• stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą;• sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus.
Integruojamosios programos ir kitas aktualus turinys įtrauktas į su turiniu susijusių dalykų bendrąsias programas.
Keturi pasiekimų lygių požymiai.

Kas kitaip?

2008 m.	2020 m.
Informatikos gebėjimų ugdymo užuominos pradinėje mokykloje	Pradinio ugdymo Informatikos programa
Dalykinė ir bendrosios kompetencijos	Kompetencijų ugdymas dalyku
Veiklos sritys (veiklos sritys + bendrieji gebėjimai + nuostatos)	Pasiekimų sritys
10 veiklos sričių	6 pasiekimų sritys
Mokinių pasiekimai: išskiriama nuostatos, gebėjimai, žinios ir supratimas	Mokinių pasiekimai: aprašoma bendrai
Mokinių gebėjimų raida koncentrams	Mokinių pasiekimų raida koncentrams
Turinio apimtis koncentrams	Mokymosi turinys koncentrams
Turinio apimtis – 100 proc. skirtų pamokų laiko	Mokymosi turinys – apie 70 proc. skirtų pamokų laiko
3 mokinių pasiekimų lygiai: patenkinamas (4–5), pagrindinis (6-8), aukštesnysis (9-10)	4 mokinių pasiekimų lygiai: slenkstinis (4), patenkinamas (5–6), pagrindinis (7-8), aukštesnysis (9-10)

Atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimas

2022 m.

Visose mokyklose įgyvendinama atnaujinta Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa.

Mokyklose, vykdančiose ugdymą tautinių mažumų (lenkų) kalba arba mokačios tautinių mažumų (lenkų) kalbos, IIIIG klasėje įgyvendinama Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa.

2024 m.

Visose mokyklose atnaujintos bendrosios programos įgyvendinamos 1–10 ir I–IV gimnazijos klasėse.

NMPP4, NMPP8 ir PUPP vykdomi pagal atnaujintas bendrąsias programas.

IIIIG klasėje organizuojami tarpiniai mokinių pasiekimų patikrinimai.

Mokiniams, kurie IIIIG klasėje mokėsi pagal atnaujintą Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrąją programą, organizuojamas valstybinis Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros brandos egzaminas.

Visose mokyklose įgyvendinamos atnaujintos bendrosios programos 1, 3, 5, 7, 9 (I gimnazijos) ir III gimnazijos klasėse.

Mokiniams, kurie IIIIG klasėje mokėsi pagal atnaujintą Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrąją programą, organizuojamas tarpinis pasiekimų patikrinimas.

2023 m.

2025 m.

Pagal atnaujintas vidurinio ugdymo programas organizuojami valstybiniai brandos egzaminai.

Atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo sėkmės prielaidos

Mokyklų VADOVAI –
ugdymo turinio
įgyvendinimo lyderiai

Sustiprintos MOKYTOJŲ
dalykinės ir didaktinės
KOMPETENCIJOS

Prieinami VADOVĖLIAI,
mokymo priemonės ir kiti
ištekliai

Mokyklų veiklos kokybės
IŠORINIS VERTINIMAS ir
pagalba mokyklai

MOKYTOJŲ RENGIMAS

2022-2023
mokslo metų
siekis –
informuotumas,
įsitraukimas,
pasirengimas

Mokyklų steigėjai

- Racionalus išteklių planavimas
- Mokyklų tinklaveikos stiprinimas

Mokyklų vadovai

- Lyderystės ugdymo procese stiprinimas
- Mokyklos bendruomenės telkimas bendrųjų programų įgyvendinimui

Mokytojai

- Kompetencijų stiprinimas
- Nuoseklus ir atsakingas 2023-2024 m. m. veiklos planavimas

Mokiniai ir jų tėvai

- Informuotas žinojimas apie atnaujintą ugdymo turinį (ko mokysiuosi, kokius mokymosi rezultatus turėsiu pasiekti, kaip mokymosi pasiekimai bus vertinami)
- Aktyvus dalyvavimas mokykloje vykstančiose veiklose

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9A3AD08EA5D0/asr>

Diskusija pokalbių kambariuose - 15 min. (arba pamąstymui laisvalaikiu 😊)

„Kas svarbu organizuojant skaitmeninės kompetencijos ugdymą dalykų pamokose“

Priminimas:

- Dalintis savo patirtimi ir taip prisidėti prie mokymosi
- Atskiruose vaizdo kambariuose įjungti kameras/ mikrofonus, kad galėtumėte aktyviai dalyvauti pokalbyje
- Pokalbių kambaryje išsirinkite dalyvį, kuris fiksuos jūsų mintis skaidrėje(se), ar Word dokumente
- Pokalbio kambario išsakytas mintis pateiks lektoriaus parinktas dalyvis (burtų būdu) Po jo pristatymo kambario dalyvio mintis pateiks ir papildys skaidrės ar WORD dokumento sudarytojas. Jis atsakys ir į kilusius dalyvių klausimus.

Pagal J. English ir J. Doughty, 2022

Kompetencijomis grįstas ugdymas

1. Kaip suprantate sąvoką „kompetencijomis grįstas mokymas“?

<...> kompetencijomis grįstas mokymas – žinių, gebėjimų ir įgūdžių dermė ugdymo procese. Mokomųjų dalykų turinys padeda mokiniams ugdytis kompetencijas, personalizuota mokomoji veikla bei kontekstinis ugdymas skatina mokinių savarankiškumą bei augina kritinį mąstymą; <...> tai galimybė pačiam mokiniui išsikelti ugdymosi tikslus, tobulinti turimus įgūdžius, vertybines nuostatas; <...> kai mokytojas, planuodamas pamoką, numato, kokias kompetencijas ir kokių lygmeniu ugdyt; <...> kai akcentuojamos ne mokinių žinios, bet kompetencijos, gebėjimai, vertybės.

Kompetencijomis grįstas mokymas pakeitė ilgą laiką mokyklose gyvavusį siaurą, dalyko programomis apribotą mokymo turinį. Ugdymo turinį mokytojai suvokia kaip kompleksišką ir sudėtingą reiškinį, virstantį realybe tik klasėje bendraujant su mokiniais.

Pastoliavimo sampratos vizualizacija

Pastoliavimas yra procesas, kurio metu mokytojas sukuria **laikiną sistemą**, kuri palaiko vaiko **mąstymą aukštesniu lygiu** nei vaikai galėtų susitvarkyti patys ir įgalintų juos konkrečias užduotis **užbaigti savarankiškai**.

Pastoliavimas iš esmės yra tai kaip **dauguma tėvų moko** savo vaikus remdamiesi **gyvenimiška patirtimi**. Tėvų džiaugsmui, tokio pobūdžio mokymas taip pat jau virš 20 metų kaip priimtas į ugdymo įstaigas.

(Sanders ir Welk 2005)

<https://peskiadmin.ru/lt/lev-vygotskii-dobryi-genii-lev-sem-novich-vygo-tskii.html>

(Dėl ...) <file:///C:/Users/iaob/Downloads/scaffoldinginlearning.pdf>

[Levas Vygotskis. Geras genijus \(peskiadmin.ru\)](https://peskiadmin.ru)

Pastoliavimo sampratos vizualizacija

Pastoliavimas yra procesas, kurio metu mokytojas sukuria **laikiną sistemą**, kuri palaiko vaiko **mąstymą aukštesniu** lygiu nei vaikai galėtų susitvarkyti patys ir įgalintų juos konkrečias užduotis **užbaigti savarankiškai**.

Pastoliavimas iš esmės yra tai kaip **dauguma tėvų moko** savo vaikus remdamiesi **gyvenimiška patirtimi**. Tėvų džiaugsmui, tokio pobūdžio mokymas taip pat jau virš 20 metų kaip priimtas į ugdymo įstaigas.

(Sanders ir Welk 2005)

<https://peskiadmin.ru/lt/lev-vygotskii-dobryi-genii-lev-sem-novich-vygo-tskii.html>

(Dėl ...) *file:///C:/Users/ioab/Downloads/scaffoldinginlearning.pdf*

[Levas Vygotskis. Geras genijus \(peskiadmin.ru\)](https://peskiadmin.ru)

Pastoliavimo sampratos vizualizacija

Pastoliavimo sampratos vizualizacija

Pagal D. Wood (1976) yra šešios pagrindinės efektyvių pastolių strategijos:

- didinti (įdarbinti) susidomėjimą užduotimi;
- supaprastinti užduotį, sumažinti veiksmų skaičių;
- išlaikyti tikslingą veiklos kryptį, motyvuoti besimokantįjį „likti“ užduotyje;
- pažymėti svarbiausius užduoties bruožus, pabrėžti svarbiausios jos dalis;
- kontroliuoti nusivylimą, jei nepasiseka, išlaikyti besimokantįjį atsakingu už užduoties įvykdymą;
- parodyti arba modeliuoti galimus **galutinius** sprendimus.

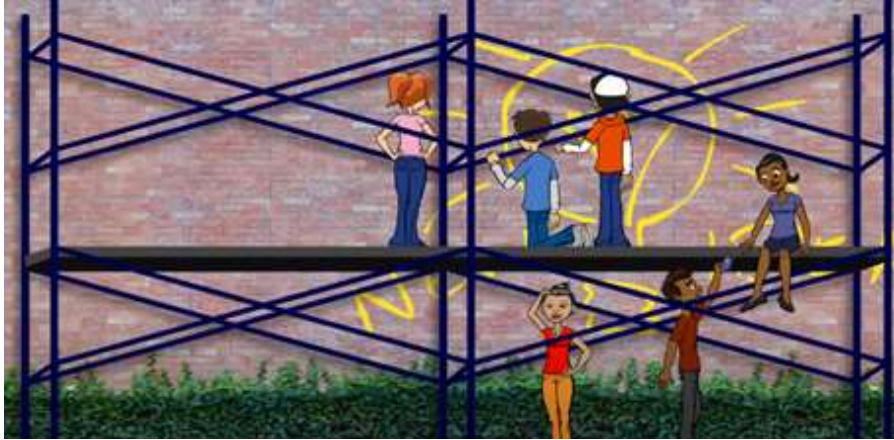
Wood ir kt., 1976 m., cituojami Black and Allen 2018, p. 82. Pastolių apribojimai ir...

Pastoliavimas švietime

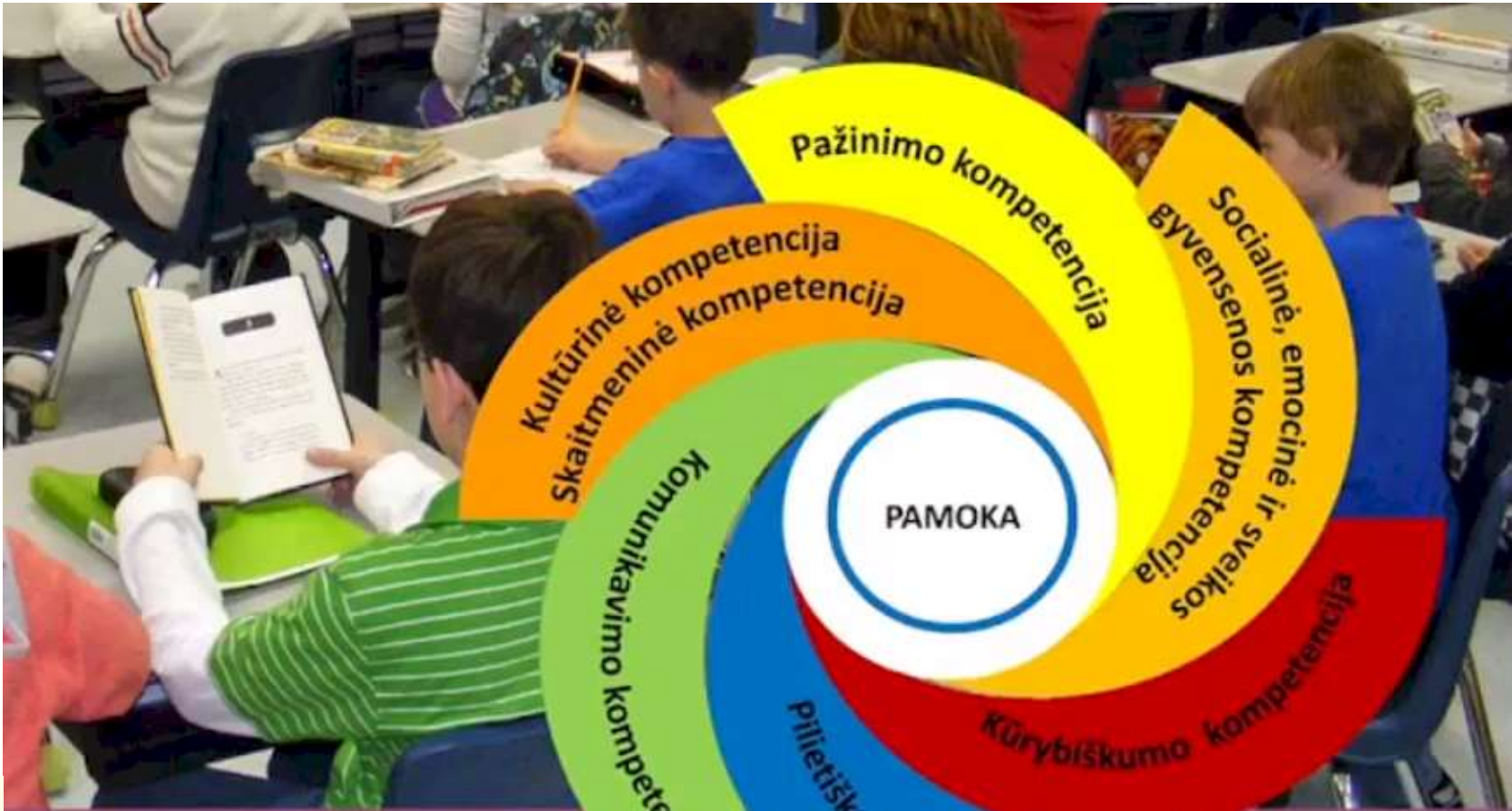
Kaip manote jūs?
Ar čia buvo taikomas
pastoliavimo metodus?

Kompetencijomis grįsto ugdymo diegimas pastoliai:

- [Bendrujų programų \(BP\) įvado \(BP gairių, BP kūrimo vadovo studijavimas](#)
- [Kompetencijų raidos aprašas](#)
- [Dalyko BP jos rekomendacijų savarankiškas studijavimas](#)
- [BP diegimo tyrimo ataskaita](#)
- Keitimasis patirtimi, bendradarbiavimas, specializuoti mokymai, seminarai, konferencijos...

Kompetencijomis grįstas ugdymas

TYRIMO ATASKAITA

Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimas (2021-10 – 2022-04)

Pateikti **informaciją** apie numatomas **tyrimo veiklas** bei eigą.

Pagalba mokytojams atpažįstant **kompetencijas** pamokoje.

Įveiklinti mokytojus **įsivertinti pamokos planavimo / organizavimo modelį**.

Paskatinti mokytojus **reflektuoti turimą / įgytą patirtį** įgyvendinant kompetencijomis grįstą ugdymą.

Tyrimo duomenys **įvertins projekto ir atnaujinamų bendrųjų programų** įgyvendinimo kryptis.

Veiklos tyrimo pristatymas mokykloms
2021-10-22

1 dirbtuvės
Kompetencijomis grįstas mokymasis

2 dirbtuvės
Pamokos stebėsenos vertinimo lapo kūrimas

3 dirbtuvės
„Focus“ grupių diskusijos

Praktinių rekomendacijų diegti atnaujinamas bendrąsias programas parengimas.

Mokyklos informuotos apie **tyrimo strategiją** ir buria komandas iki spalio 31 d.

Mokyklų mokytojai analizuoja pamokos turinį, įgyja gebėjimų identifikuoti kompetencijas.

Mokyklų mokytojai modeliuoja pamokų stebėsenos pavyzdžius, atliepianč **universalios mokymosi dizaino** principus.

Pedagogų profesinio potencialo stiprinimas / asmeninė ūgtis įgyvendinant Geros mokyklos koncepciją.

Remiantis veiklos tyrimo duomenimis bus parengtos rekomendacijos ugdymo turinio tvarumui užtikrinti.

Užduotis: mokyklų komandos atsako į klausimą bei paruošia **vienos kompetencijos (pasirinktinai) sąvokų žemėlapi**. Pasiruošimas refleksijai.

Užduotis: darbas komandoje, parengti **vienos pamokos išplėstinį planą** (integruoti kelias kompetencijas).

Užduotis: darbas komandoje, parengti **pamokos stebėsenos vertinimo lapą**, pasiruošti refleksijai.

Užduotis: mokyklų komandos dalyvio **pamokos vaizdinio įrašo pateiktis** (Kaip mokytojai įgyvendina kompetencijomis grįstą ugdymą?) ir **gerosios praktikos refleksijos-dienoraščio** rengimas.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministro
2021 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. V-1806

**MOKYKLŲ PASIRENGIMO DIEGTI ATNAUJINTAS PRADINIO, PAGRINDINIO IR
VIDURINIO UGDYMO BENDRĄSIAS PROGRAMAS VEIKLOS TYRIME
DALYVAUJANČIŲ MOKYKLŲ SĄRAŠAS**

1. Alytaus r. Daugų Vlado Mirono gimnazija.
2. Alytaus Panemunės progimnazija.
3. Alytaus Senamiesčio pradinė mokykla.
4. Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla.
5. Druskininkų „Atgimimo“ mokykla.
6. Jonavos Jeronimo Ralio gimnazija.
7. Jurbarko Naujamiesčio progimnazija.
8. Kauno Kazio Griniaus progimnazija.
9. Kauno Veršvų gimnazija.
10. Kauno r. Raudondvario Anelės ir Augustino Kriauzų pradinė mokykla.

Tyrimė dalyvaujančių mokyklų sąrašas (tęsinys)

11. Klaipėdos Simono Dachio progimnazija.
12. Klaipėdos Vydūno gimnazija.
13. Kretingos Simono Daukanto progimnazija.
14. Marijampolės Sūduvos gimnazija.
15. Radviliškio r. Baisogalos gimnazija.
16. Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazija.
17. Šilalės Simono Gaudėšiaus gimnazija.
18. Širvintų r. Musninkų Alfonso Petrulio gimnazija.
19. Telšių „Kranto“ progimnazija.
20. Trakų Vytauto Didžiojo gimnazija.
21. Ukmergės Dukstynos pagrindinė mokykla.
22. Ukmergės „Šilo“ progimnazija.
23. Vilkaviškio r. Pilviškių „Santakos“ gimnazija.
24. Vilniaus Juzefo Ignacijaus Kraševskio gimnazija.
25. Vilniaus licėjus.
26. Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija.
27. Vilniaus šv. Jono Pauliaus II gimnazija.
28. Vilniaus Žemynos gimnazija.
29. Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras.
30. Vytauto Didžiojo universiteto Ugnės Karvelis gimnazija.

Kompetencijomis grįsto mokymosi (toliau – KGM) samprata šiuolaikinėje mokykloje yra atvira tyrinėjimams.

Apibrėžiant KGM kaip fenomeną, svarbu jį atskleisti praktiniu didaktiniu požiūriu, siekiant išvengti tradicinio mokymosi supratimo. Todėl veiklos tyrimo pagrindu buvo siekiama suformuoti KGM sampratą, tinkamą bendrojo ugdymo mokyklos mokiniams ir mokytojams, **besimokantiems atviroje, į pokyčius orientuotoje, klasės aplinkoje.**

[BP diegimo tyrimo ataskaita](#)

Atnaujinant bendrąsias programas remtasi **Bendrujų programų atnaujinimo gairėmis**, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-1317

Dalykų Bendrosios programos atnaujintos Gairėse nubrėžtomis **bendrujų programų atnaujinimo kryptimis**:

- stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą;
- sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus.

Pagal NŠA

Bendrujų programų struktūra

Įvadas

1. Bendrosios nuostatos
2. Ugdymo tikslai ir rezultatai
3. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas
4. Bendrujų programų įgyvendinimo ypatumai
5. Bendrujų programų struktūra
6. Baigiamosios nuostatos

Dalyko programa

1. Paskirtis
2. Tikslai ir uždaviniai
3. Kompetencijų ugdymas
4. Pasiekimų sritys ir pasiekimai
5. Mokymosi turinys
7. Pasiekimų vertinimas
8. Pasiekimų lygių požymiai

Bendrosios programos

- **Įvadas**

- **Kompetencijų raidos aprašas** – 1 priedas;

- Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa – 2 priedas;

- Etikos bendroji programa – 3 priedas;

- Katalikų tikybos bendroji programa – 4 priedas;

- Ortodoksų (stačiatikių) tikybos bendroji programa – 5 priedas;

- Evangelikų liuteronų tikybos bendroji programa – 6 priedas;

- Evangelikų reformatų tikybos bendroji programa – 7 priedas;

- Karaimų tikybos bendroji programa – 8 priedas;

- Judėjų tikybos bendroji programa – 9 priedas;

- musulmonų sunitų tikybos bendroji programa – 10 priedas;

- Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa – 11 priedas;

- Lietuvių gestų kalbos bendroji programa – 12 priedas;

- Lietuvių kalbos (pagal kalbos mokėjimo lygius) bendroji programa – 13 priedas;

- Tautinės mažumos (lenkų) gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa – 14 priedas;

- Užsienio kalbos (pirmosios) bendroji programa – 15 priedas;

- Užsienio kalbos (antrosios) bendroji programa – 16 priedas;

- Matematikos bendroji programa – 17 priedas;

- Informatikos bendroji programa – 18 priedas;

- Gamtos mokslų bendroji programa – 19 priedas;

- Biologijos bendroji programa – 20 priedas;

- Chemijos bendroji programa – 21 priedas;

- Fizikos bendroji programa – 22 priedas;

- Astronomijos bendroji programa – 23 priedas;

- Technologijų bendroji programa – 24 priedas;

- Inžinerinių technologijų bendroji programa – 25 priedas;

- Visuomeninio ugdymo bendroji programa – 26 priedas;

- Etninės kultūros bendroji programa – 27 priedas;

- Istorijos bendroji programa – 28 priedas;

- Geografijos bendroji programa – 29 priedas;

- Ekonomikos ir verslumo bendroji programa – 30 priedas;

- Pilietiškumo pagrindų bendroji programa – 31 priedas;

- Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos bendroji programa – 32 priedas;

- Geografinių informacinių sistemų bendroji programa – 33 priedas;

- Teisės bendroji programa – 34 priedas;

- Psichologijos bendroji programa – 35 priedas;

- Filosofijos bendroji programa – 36 priedas;

- Dailės bendroji programa – 37 priedas;

- Muzikos bendroji programa – 38 priedas;

- Teatro bendroji programa – 39 priedas;

- Šokio bendroji programa – 40 priedas;

- Medijų meno bendroji programa – 41 priedas;

- Menų istorijos bendroji programa – 42 priedas;

- Taikomųjų technologijų bendroji programa – 43 priedas;

- Fizinio ugdymo bendroji programa – 44 priedas;

- Gyvenimo įgūdžių bendroji programa – 45 priedas;

- Sveikatos ugdymo bendroji programa – 46 priedas;

- Tautinės mažumos (baltarusių) gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa – 47 priedas;

- Tautinės mažumos (rusų) gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa – 48 priedas;

- Tautinės mažumos (vokiečių) gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa – 49 priedas.

Tarpdalykinės temos bendrosiose programose

1. Gimtoji kalba
2. Etninė kultūra
 - Tradicijos ir papročiai
 - Etnografiniai regionai
3. Kultūros paveldas
4. Kultūros raida
5. Kultūrų įvairovė, daugiakalbystė
6. Istorinė savimonė
 - Šalies nacionalinis saugumas
 - Pasipriešinimo istorija
7. Pilietinės visuomenės savikūra
 - Ekstremalios situacijos
 - Antikorupcija
 - Intelektinė nuosavybė
8. Medijų raštingumas
9. Asmenybės, idėjos
10. Socialinė ir ekonominė plėtra
 - Pasaulis be skurdo ir bado
 - Žiedinė ekonomika
 - Pažangios technologijos ir inovacijos
11. Migracija, geopolitiniai konfliktų sprendimai
12. Aplinkos tvarumas
 - Aplinkos apsauga
 - Ekosistemų, biologinės įvairovės apsauga
 - Klimato kaitos prevencija
 - Tvarūs miestai ir gyvenvietės
 - Tausojantis žemės ūkis
 - Atsakingas vartojimas
13. Mokymasis visą gyvenimą
14. Žmogaus teisės, lygios galimybės
15. Sveikata, sveika gyvensena
 - Asmens savybių ugdymas
 - Streso įveika
 - Rūpinimasis savo ir kitų sveikata
 - Saugus elgesys
 - Žalingų įpročių prevencija
16. Finansinis raštingumas
 - Žinios apie finansus
 - Finansų planavimas ir valdymas
 - Rizika ir grąža
17. Ugdymas karjerai

Kompetencijos atnaujintose BP

Komunikavimo kompetencija

tai asmens motyvacija ir gebėjimai kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas) etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis

Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

tai asmens savimone ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata

Kūrybiškumo kompetencija

tai tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka

Skaitmeninė kompetencija

tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu

Apibrėžtys

Pažinimo kompetencija

tai motyvacija ir gebėjimai pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant [perimant] žmonijos kultūrinę patirtį. Ji apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus. Mokyklinis pažinimas reikalauja valios, pastangų ir atkaklumo

Pilietiškumo kompetencija

tai vertybės, nuostatos, supratimas ir praktinio veikimo gebėjimai, įgalinantys ugdytis pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą tarptautinėje bendrijoje

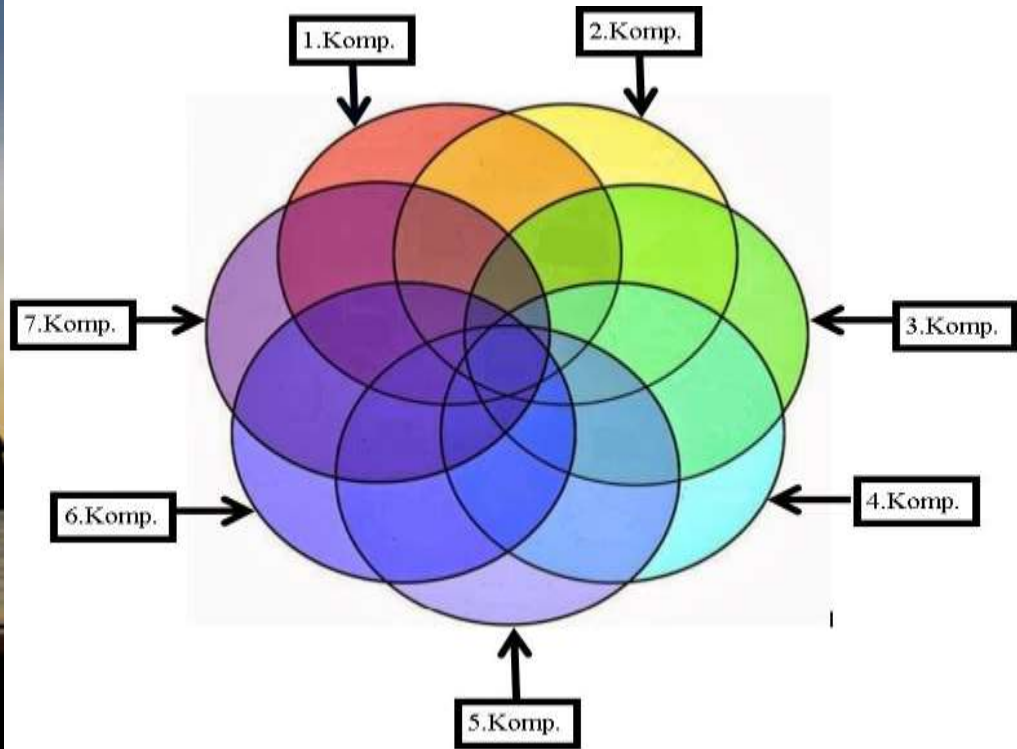
Kultūrinė kompetencija

tai kultūrinė savimone, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu

Kompetencijos atnaujintose BP (2)

- Visos kompetencijos yra svarbios ir ugdomos įgyvendinant visas Bendrąsias programas.
- Kiekvienos kompetencijos ugdymo intensyvumas priklauso nuo konkrečios Bendrosios programos.
- Kompetencijos dalykų bendrosiose programose išdėstytos pagal kompetencijos ugdymo intensyvumą, pradedant nuo didžiausio.

7-ių kompetencijų draugystė

Kompetencijos, jų sandara, sandai (sudėtinės dalys), raiška, raida (koncentruose, dalykuose). Kompetencijos dimensijos...

Informacija pateiksime Skaitmeninės kompetencijų pagrindu

<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>

Kompetencijos struktūrą sudaro penki matmenys(dimensijos):

- 1 matmuo: kompetencijos sritys, nustatomos kaip kompetencijos dalis;
- 2 matmuo: kompetencijos deskriptoriai ir pavadinimai, susiję su kiekviena sritimi;
- 3 matmuo: raiškos (raidos) lygiai kiekvienai kompetencijai;
- 4 matmuo: žinių, įgūdžių ir nuostatų, tinkančių kiekvienai kompetencijai pavyzdžiai;
- 5 matmuo: taikymo pavyzdžiai, atskleidžiantys, kaip pritaikyti kompetenciją skirtingiems tikslams, kontekstams.

Pavyzdys. Skaitmeninė kompetencija sandai:

1. skaitmeninis turinys;
2. skaitmeninis komunikavimas;
3. skaitmeninė sauga;
4. problemų sprendimas.

1Matmuo(dimensija)

Sandai

Sandų (raiška) kompetencijos:

Skaitmeninis
turinys

2 Matmuo (dimensija)

1. Kuria skaitmeninį turinį;
2. Ieško, filtruoja, analizuoja, vertina, valdo skaitmeninį turinį;
3. Pertvarko ir integruoja skaitmeninį turinį, automatizuoja turinio pertvarkymą;
4. Paiso skaitmeninio turinio autorių teisių.

Skaitmeninės kompetencijos raida. 3Matmuo (dimensija):

Kuria skaitmeninį turinį	<p><u>...Pavyzdžiui, 9–10 (I–II gimnazijos) klasės</u></p> <p>Atsižvelgdamas į nurodymus ir savo poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, keičia skaitmeninį turinį naudodamas tinkamiausius formatus; kuria atliepiantį tikslą skaitmeninį turinį.</p>
Ieško, filtruoja, analizuoja, vertina, valdo skaitmeninį turinį	<p>Sudėtingesnėse situacijose savarankiškai įvertina poreikius; pritaiko savo strategiją reikiamo skaitmeninio turinio paieškai, paaiškina, kaip jį pasiekti bei kaip po jį naršyti, taiko įvairias paieškos strategijas. Atlieka skaitmeninio turinio šaltinių analizę ir patikimumo vertinimą. Atsižvelgdamas į poreikius ir sprenddamas aiškiai apibrėžtas ir nešablonines užduotis, struktūruotoje aplinkoje tvarko skaitmeninį turinį, kurį galima lengvai saugoti ir gauti</p>
Pertvarko ir integruoja skaitmeninį turinį	<p>Atsižvelgdamas į nurodymus ir poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, įvertina galimus būdus, kaip keisti, tobulinti ir integruoti turimus ir naujus skaitmeninio turinio elementus siekiant sukurti naują ir originalų skaitmeninį turinį, skaido sudėtingas užduotis, skirtas kompiuterinėms sistemoms valdyti, į kelias paprastesnes ir sprendžia jas naudodamasis skaitmeninėmis technologijomis.</p>
Paiso skaitmeninio turinio autorių teisių	<p>Atsižvelgdamas į nurodymus ir savo poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms pasirenka tinkamiausias taisykles, kurios taikomos autorių teisėms, duomenų licencijoms, skaitmeniniam turiniui.</p>

Skaitmeninės kompetencijos raida. 3Matmuo (dimensija) tęsinys:

Kuria skaitmeninį turinį	Sprendžia apibrėžtas kompleksines užduotis, susijusias su įvairaus formato skaitmeninio turinio kūrimu ir publikavimu.
Ieško, filtruoja, analizuoja, vertina, valdo skaitmeninį turinį	Sprendžia sudėtingas, aiškiai apibrėžtas užduotis, susijusias su skaitmeninio turinio paieška ir filtravimu. Kitiškai vertina skaitmeninį turinį ir jo šaltinių patikimumą. Pritaiko skaitmeninio turinio valdymą patogiai ir tinkamiausiai paieškai bei saugojimui, pasirenka struktūruotą aplinką skaitmeniniam turiniui tvarkyti.
Pertvarko ir integruoja skaitmeninį turinį	Sprendžia sudėtingas, aiškiai apibrėžtas užduotis, susijusias su naujo skaitmeninio turinio keitimu, tobulinimu ir integravimu. Sudėtingoms realioms užduotims spręsti ir veiksams automatizuoti pasirenka reikiamas programines priemones ir kompiuterines sistemas, atsirenka ir naudoja reikiamus šaltinius.
Paiso skaitmeninio turinio autorių teisių	Sprendžia apibrėžtas kompleksines užduotis, susijusias su autorių teisių ir licencijų taikymu skaitmeniniam turiniui ir jo dalijimuisi.

4 Matmuo (Dimensija) • Žinių, Įgūdžių (gebėjimų) IR Požiūrių PAVYZDŽIAI (SK naujiena)

2.2 ŽINIŲ (Kuria skaitmeninį turinį)

118. Žino, kad skaitmeninis turinys egzistuoja skaitmenine forma ir kad yra daug skirtingų skaitmeninio turinio tipų (pvz., garsas, vaizdas, tekstas, vaizdo įrašas, programos), kurie saugomi įvairiais skaitmeninių failų formatais.

119. Žino, kad dirbtinio intelekto sistemos gali būti naudojamos automatiškai kurti skaitmeninį turinį (pvz., tekstus, naujienas, esė, tviterius, muziką, vaizdus), naudojant esamą skaitmeninį turinį kaip šaltinį. Tokį turinį gali būti sunku atskirti, kt. žmonių kūrinis (DI).

120. Žinodamas, kad „skaitmeninis prieinamumas“ reiškia užtikrinti, kad visi, įskaitant žmones su negalia, galėtų naudotis ir naršyti internete. Skaitmeninis prieinamumas apima prieinamas svetaines, skaitmeninius failus ir dokumentus, ir kitos žiniatinklio programos (pvz., internetinės bankininkystės, viešųjų paslaugų prieigos ir pranešimų siuntimo) ir vaizdo skambučių paslaugos). (DI)

121. Žino, kad virtualioji realybė (VR) ir papildyta realybė (PR) leidžia naujus būdus tyrin aplinka ir sąveika skaitmeniniame ir fiziniame pasaulyje.

(Techninis vertimas)

DigComp 2.2

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>

4 Matmuo (Dimensija) • Žinių, Įgūdžių(gebėjimų) IR Požiūrių PAVYZDŽIAI (SK naujiena)

2.2 Įgūdžiai (gebėjimai) (Kuria skaitmeninį turinį) tęsinys

122. Gali naudoti įrankius ir metodus prieinamam skaitmeniniam turiniui kurti (pvz., pridėti ALT tekstą prie vaizdų, lentelių ir grafikų; sukurti tinkamą ir gerai pažymėtą dokumentų struktūrą; naudoti prieinamus šriftus, spalvas, nuorodas), oficialius standartus ir gaires (pvz., WCAG 2.1 ir EN 301 549). (DA).

123. Moka pasirinkti tinkamą skaitmeninio turinio formatą pagal jo paskirtį (pvz., išsaugojimą redaguojamo formato dokumentas, palyginti su tokiu, kurio negalima keisti, bet kurį lengva atspausdinti).

124. Moka kurti skaitmeninį turinį, kuris paremtų savo idėjas ir nuomones (pvz., duomenims gaminti reprezentacijas, tokias kaip interaktyvios vizualizacijos, naudojant pagrindinius duomenų rinkinius, pvz., atvirus vyriausybės duomenis).

125. Moka kurti skaitmeninį turinį atvirose platformose (pvz., kurti ir keisti tekstą wiki aplinkoje).

126. Žino, kaip naudotis daiktų internetu (IoT) ir mobiliaisiais įrenginiais skaitmeniniam turiniui kurti (pvz., naudoti įterptąjį), fotoaparatai ir mikrofonai nuotraukoms ar vaizdo įrašams kurti) (*Techninis vertimas*)

4 Matmuo (Dimensija) • Žinių, Įgūdžių (gebėjimų) IR Požiūrių PAVYZDŽIAI (SK naujiena)

2.2 Požiūriai (Kuria skaitmeninį turinį)

127 Linkęs derinti įvairių tipų skaitmeninį turinį ir duomenis, kad geriau išreikšti faktus ar nuomones asmeniniam ir profesionaliam naudojimui.

128. Atviras tyrinėti alternatyvius būdus ieškant sprendimų, kaip kurti skaitmeninį turinį.

129. Linkęs vadovautis oficialiais standartais ir gairėmis (pvz., WCAG 2.1 ir EN 301 549), kad patikrinti prieinamumą interneto svetainės, skaitmeninių failų, dokumentų, el. laiškų ar kitų sukurtų žiniatinklio programų. (DI).

130 Žino, kad galima integruoti techninę įrangą (pvz., jutiklius, kabelius, variklius) ir programinės įrangos struktūras programuojamiems robotams ir kitiems neskaitmeniniams artefaktams (pvz., Lego Mindstorms, Micro:bit, Raspberry Pi, EV3, Arduino, ROS)
(*Techninis vertimas*)

DigComp 2.2

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>

5 Matmuo(dimensija – kompetencijos taikymo pavyzdžiai)

3. Kompetencijų sritis: skaitmeninio turinio kūrimas. 3.1. Skaitmeninio turinio kūrimas.

Sukurti ir redaguoti skaitmeninį turinį įvairiais formatais, išreikšti save naudojant skaitmenines priemones.

Taikymo pavyzdžiai.

02

mokymosi scenarijus:

paruošti savo klasės draugams pristatymą tam tikra tema.

Taikymo pavyzdžiai.

01 darbo scenarijus:

sukurti trumpą kursą (pamoką), skirtą apmokyti darbuotojus naujos procedūros, kuri bus taikoma organizacijoje.

Su mokytojo pagalba galiu: naudodamas mokytojo pateiktą „Youtube“ vaizdo įrašo pamoką, sužinoti, kaip kurti skaitmeninį animuotą pristatymą, kad savo darbą galėčiau pristatyti klasės draugams.

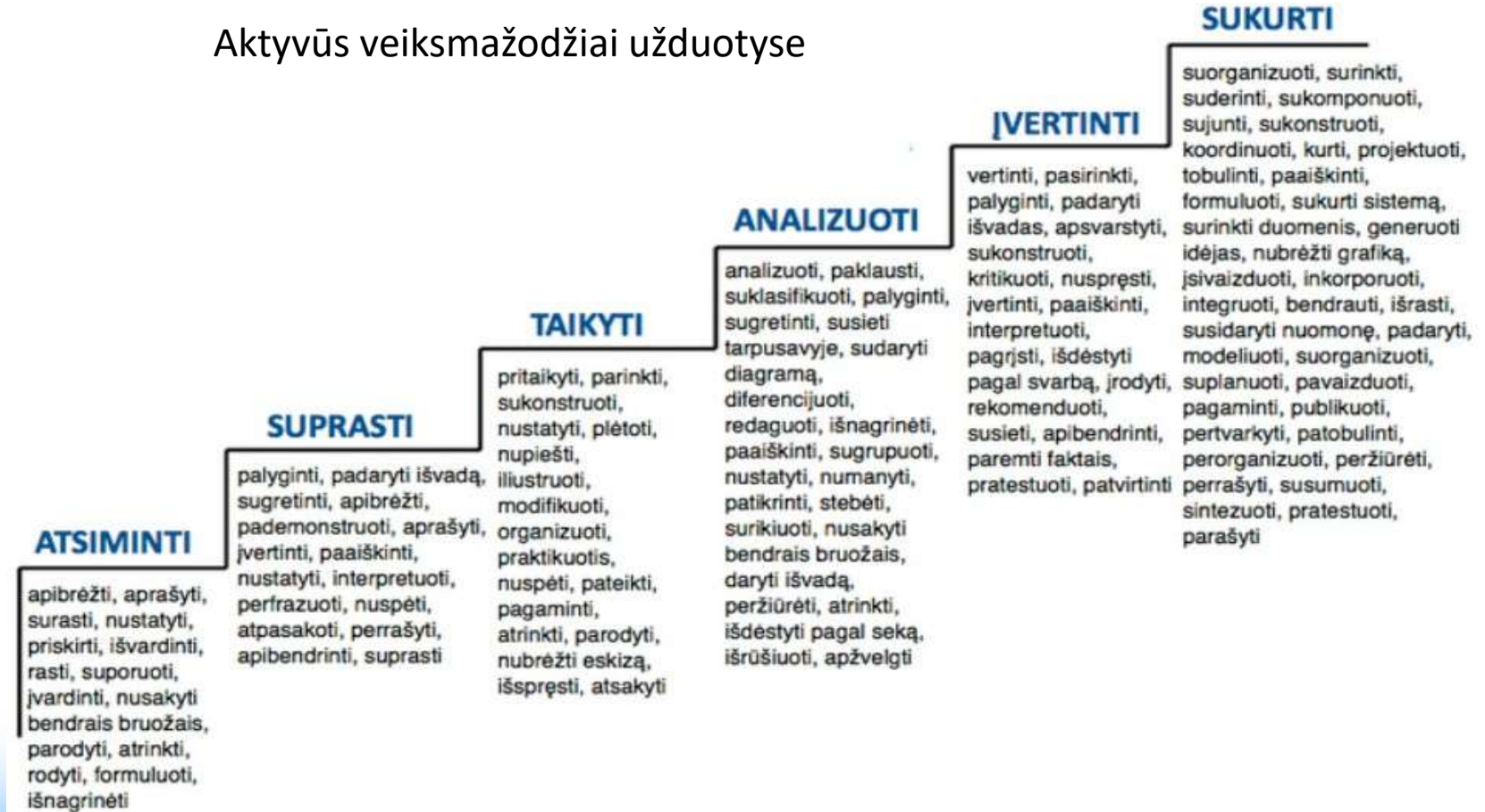
Taip pat galiu nustatyti kitas skaitmenines priemones iš vadovėlio straipsnio, galinčias man padėti pristatyti klasės draugams darbą kaip animuotą skaitmeninį pristatymą interaktyviojoje lentoje.

Su pažengusiojo lygmens skaitmeninius gebėjimus turinčio kolegos pagalba galiu identifikuoti iš „Youtube“ mokymo vaizdo įrašo, kaip sukurti trumpą palaikomą vaizdo įrašą savo planšetiniame kompiuteryje, skirtą pristatyti naują organizacijos procedūrą darbuotojams mūsų vidiniame tinkle.

Iš jau parengto sąrašo, kurį kolega rado vikiyje, taip pat galiu nustatyti alternatyvias skaitmenines priemones, skirtas sukurti procedūrą personalui.

Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos(2)

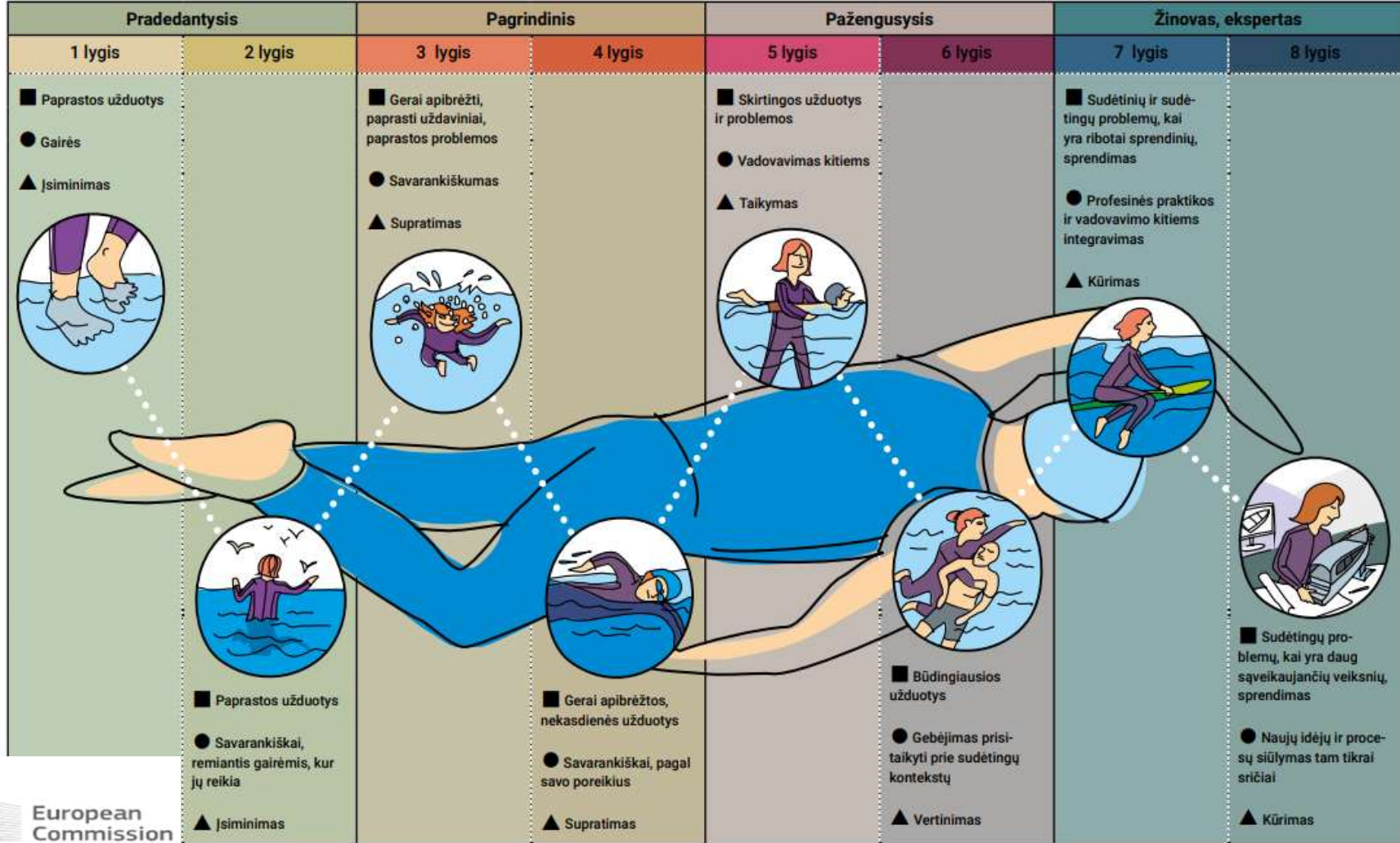
Aktyvūs veiksmožodžiai užduotyse

Pagrindiniai kompetencijų ugdymo(si) raidos lygių reikšminiai žodžiai

		Užduočių sudėtingumas	Savarankiškumas	Kognityvinė sritis
Pradedantysis	1	Paprastos užduotys	Remiantis gairėmis, su pagalba	Įsiminimas
	2	Paprastos užduotys	Savarankiškai ir remiantis gairėmis, kur jų reikia	Įsiminimas
Pagrindinis	3	Gerai apibrėžti, paprasti uždaviniai, paprastos problemos	Savarankiškai	Supratimas
	4	Gerai apibrėžtos, nekasdienės užduotys / problemos	Savarankiškai, pagal savo poreikius	Supratimas
Pažengusysis	5	Skirtingos užduotys ir problemos	Vadovaujama kitiems	Taikymas
	6	Būdingiausios užduotys	Gebėjimas prisitaikyti prie sudėtingų kontekstų	Vertinimas
Žinovas / ekspertas	7	Sudėtinių ir sudėtingų problemų, kai yra ribotai sprendinių, sprendimas	Profesinės praktikos ir vadovavimo kitiems integravimas	Kūrimas
	8	Sudėtingų problemų, kai yra daug sąveikaujančių veiksnių, sprendimas	Naujų idėjų ir procesų siūlymas tam tikrai sričiai	Kūrimas

Plaukimas kompetencijų vandenyne

■ Užduočių sudėtingumas

● Savarankiškumas

▲ Kognityvinė sritis

Pasitikrinkite skaitmeninius įgūdžius

Šis paprastas testas padės jums sužinoti savo skaitmeninių įgūdžių lygį.

<https://europa.eu/europass/lt/europass-priemones/test-your-digital-skills>

Kodėl reikėtų žinoti savo skaitmeninių įgūdžių lygį?

Dabartinės darbo rinkos sąlygomis daugumoje darbo vietų reikalingi tam tikro lygio skaitmeniniai įgūdžiai. Per šį testą reikės atsakyti į klausimus, parengtus remiantis Skaitmeninės kompetencijos sistema, kad būtų galima išsiaiškinti įvairius jūsų įgūdžių aspektus.

Atlikę testą, gausite išsamia suvestinę su jūsų vidutinio lygio aprašymu. Sužinosite savo stipriasias ir silpnasias vietas.

Kodėl verta pasitikrinti savo skaitmeninius įgūdžius?

Skaitmeniniai įgūdžiai yra svarbūs dirbant, mokantis, naudojantis paslaugomis ir perkant produktus arba palaikant ryšį su draugais ir šeima. Atlikite šį testą, kad daugiau sužinotumėte apie savo skaitmeninius įgūdžius, nustatytumėte savo lygį ir pradėtumėte tobulintis.

90%

darbo vietų šiuo metu reikia skaitmeninių įgūdžių.

Patikrinkite savo skaitmeninius įgūdžius! Pradėkite

Atlikę šį testą, geriau suprasite, kokie yra jūsų skaitmeniniai įgūdžiai.

Atsakykite į pirmą klausimų rinkinį, kad testas būtų labiau pritaikytas jums.

Galite pradėti testą!

Testas užtruks apie 25 min.

Svajonių darbas ?

Naujausia išsilavinimo sritis ?

Nurodykite išsamiau

Paskutinis dirbtas darbas ?

Išsilavinimo lygmuo ?

Šių langelių užpildyti nebūtina.

Pradėti testą

Sveikiname!

Testą atlikote!

Dabar sužinokite, koks jūsų skaitmeninių įgūdžių lygis!

Žiūrėti rezultatus

Gebėjimas naudotis informacija ir duomenimis

4 lygis

Vidutinis

Bendravimas ir bendradarbiavimas

4 lygis

Vidutinis

Skaitmeninio turinio kūrimas

3 lygis

Vidutinis

Sauga

4 lygis

Vidutinis

Problemų sprendimas

3 lygis

Vidutinis

Jūsų testo rezultatai

Atlikti testai

Testo rezultatai - 2023-01-11 11:57:00

Jūsų skaitmeninis profilis yra

Vidutinis

Dėmesio!

Jūsų testo rezultatų nepavyko išsaugoti Digital Skills and Jobs Platform. Prieš uždarydami puslapį, parsiųsdinkite ataskaitą, kad nedingtų jos informacija.

[Parsiųsdinti ataskaitą](#)

[Atlikti testą iš naujo](#)

Diskusija pokalbių kambariuose - 15 min. (😊 ar pamąstymui laisvalaikio minutėmis)
„Prisiminkite paskutines savo dalyko pamokas ir pagalvokite kaip jose buvo galima ugdyti skaitmeninę ir kitas kompetencijas.“

Priminimas:

- Dalintis savo patirtimi ir taip prisidėti prie mokymosi
- Atskiruose vaizdo kambariuose įjungti kameras/ mikrofonus, kad galėtumėte aktyviai dalyvauti pokalbyje
- Pokalbių kambaryje išsirinkite dalyvį, kuris fiksuos jūsų mintis skaidrėje(se), ar Word dokumente
- Pokalbio kambario išsakytas mintis pateiks lektoriaus parinktas dalyvis (burtų būdu) Po jo pristatymo kambario dalyvio mintis pateiks ir papildys skaidrės ar WORD dokumento sudarytojas. Jis atsakys ir į kilusius klausimus.

Pavyzdinga mokyklų veikla 2022-2023 m.m . ruošiantis įgyvendinti ugdymo reformos siekius

Ar Jūsų Mokykla
jau vykdo tokias
veiklas!

NON PROGREDI EST REGREDI

Informacija

Gimnazija

Bendruomenė

Veikla

Pasiekimai

Ugdymas

Tvarkaraščiai

Ugdymo turinio atnaujinimas

Nacionalinės švietimo agentūros įgyvendinamas (NŠA) ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamas projektas „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ (09.2.1-ESFA-V-726-03-0001)

Projekto tikslas – atnaujinti bendrojo ugdymo turinį ir užtikrinti veiksmingą jo diegimą.

Ką reikia žinoti?

Kaip veikti diegiant atnaujintas BP?

Atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo gimnazijoje komanda

Atnaujinto ugdymo turinio (UTA) įgyvendinimo Šilutės rajono savivaldybėje veiksmų ir priemonių planas 2022–2024 metams

- Atnaujinto ugdymo turinio (UTA) įgyvendinimo Šilutės Vydūno gimnazijoje veiksmų ir priemonių planas 2022–2023 ir 2023-2024 mokslo metams
- Bendra informacija skaidrėse
- Atnaujintos bendrosios programos
- Pamokos stebėjimo protokolas
- Naudingi renginiai dalykininkams apie UTA
- Tėvams apie ugdymo turinio atnaujinimą
- Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimas
- Informacija atnaujinta: 2022-12-02

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

METODINIS LEIDINYS

Švietimo portalo www.e.mokykla.lt metodinės medžiagos saugykloje viešinami naujai parengti **metodiniai leidiniai, skirti mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti**. Jų paskirtis – tobulinant mokytojų profesinę kompetenciją, atskleisti praktikoje kylančias dalykų ugdymo(si) dilemas, padėti jiems perprasti, kaip praktiniame darbe sėkmingiau realizuoti atnaujintas dalykų ugdymo bendrąsias programas. Leidiniai parengti įgyvendinant ESF projektą „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Pr. Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001), 2022 m.

<https://sodas.ugdome.lt/metodine-medziaga>

Metodinis leidinys, skirtas **tikslųjų mokslų ir informatikos mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti**
<https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/atsisiusti/19501/21bee5f7-2849-4eb1-9f05-3544c487a2a6>

Skaitmeninio pasaulio čiabuviai ir imigrantai

Markas Prenskis,
edukologas, 7 knygų
autorius, išgarsėjęs kaip
terminų Skaitmeninio
pasaulio čiabuviai ir
Skaitmeninio pasaulio
imigrantai autorius.

Originalo(anglų k.)
[http://www.marcprensky.com/writing/
Prensky%20-
%20Digital%20Natives,%20Digital%
20Immigrants%20-%20Part1.pdf](http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf)

... „Taigi jei pedagogai, Skaitmeninio pasaulio imigrantai, tikrai nori pasiekti Skaitmeninio pasaulio čiabuvius, t.y., visus savo mokinius, jie turės keistis. Metas jiems liautis bambėjus ir, kaip sako Skaitmeninio pasaulio čiabuvių kartos Nike reklaminis šūkis, „Just do it““ („Padaryk tai“).
(*Marc Prensky, 2001*)

Tikėkime, stenkimės ir mums pavyks 😊

Vertimas į lietuvių k.
[http://sesioszasys.blogspot.com/2010/12/marc-
prensky-skaitmeninio-pasaulio.html](http://sesioszasys.blogspot.com/2010/12/marc-prensky-skaitmeninio-pasaulio.html)

Kompetencijomis grįsto mokymosi (toliau – KGM) samprata šiuolaikinėje mokykloje yra atvira tyrinėjimams.

Apibrėžiant KGM kaip fenomeną, svarbu jį atskleisti praktiniu didaktiniu požiūriu, siekiant išvengti tradicinio mokymosi supratimo. Todėl veiklos tyrimo pagrindu buvo siekiama suformuoti KGM sampratą, tinkamą bendrojo ugdymo mokyklos mokiniams ir mokytojams, **besimokantiems atviroje, į pokyčius orientuotoje, klasės aplinkoje.**

Apklausa

1. Pasirinkite vieną kompetenciją ir kartu su mokiniais aptarkite:

- kaip ją suprantate;
- kaip ji susijusi su kitomis kompetencijomis;
- kuo ji naudinga ne vien mokykloje, bet ir gyvenime.

2. Pamąstykite ir atsakykite į klausimus:

- kaip iniciatyvumo ir kūrybingumo kompetencija veikia kitas bendrąsias kompetencijas;
- kaip socialinė kompetencija veikia pažinimo kompetenciją?
- kaip asmeninė kompetencija susijusi su komunikavimo kompetencija?

3. Pažymėkite sau tinkamus atsakymus. Juos aptarkite, pateikite argumentų, pavyzdžių.

TEIGINYS	VISADA	DAŽNAI	KARTAIS	RETAI	NIEKADA
1. Stengiuosi pažinti kiekvieno mokinio asmenybę ir padėti jai atsiskleisti.					
2. Nenutraukiu mokinio, net kai jis išsako keisčiausias mintis.					
3. Per mano pamokas mokiniai mokosi dirbti drauge.					
4. Stengiuosi sudominti mokinius dalyku ir man dažnai pasiseka.					
5. Skatinu mokinius drąsiai reikšti savo nuomonę, abejones.					
6. Drauge su mokiniais keliame mokymosi tikslus.					
7. Leidžiu mokiniams rodyti iniciatyvą parenkant mokymosi medžiagą.					

Ruošiamo vadovėlio 5-6 kl. fragmentas (projektas)

SKAITMENINĖ

Skaitmeninės kompetencijos žinias, gebėjimus ir nuostatas, numatytas šiam skyriui, įgysiu atlikdamas informatikos dalyko užduotis ir kitas veikas, apibrėžtas xxx pav.

PAŽINIMO

Prisiminsiu su kokiais skaitmeninių įtaisų sutrikimais teko susidurti ir kaip problemos buvo išspręstos

Išmoksiu apskaičiuoti, kiek vietos kompiuteryje užima įvairi informacija

Sužinosiu kaip informacija koduojama kompiuteryje

KŪRYBIŠKUMO

Mokysiuos taikyti įgytas žinias mokymėsi ir kasdienėje veikloje

Mokysiuos pristatyti savo darbus

Mokysiuos kurti hierarchines informacijos aplankų struktūras

KULTŪRINĖ

Išsiaiškinsiu, koks meninis-estetinis darbo erdves apipavidalinimas padeda nusiteikti darbui, skatina kūrybinį mąstymą

Išsiaiškinsiu, kas yra darbo vietos aplinkos dizainas

Susipažinsiu, kaip prasmingai gali būti panaudoti mokymų kompiuterinės grafinės ar kiti kūrybiniai darbai

KOKIŲ KOMPETENCIJŲ SIEKSIU?

PILIETIŠKUMO

Išsiaiškinsiu, kaip perjungti kompiuterio klaviatūra, norint naudoti specifines lietuviškos raidės

Diskutuosiu grupėje, ką galėtumėte padaryti patys, kad mokymosi patalpa taptų dar tinkamesnė mokymuisi

Išsiaiškinsiu, kodėl svarbu laikytis elgesio kompiuterių klasėje taisyklių

KOMUNIKAVIMO

Mokysiuos konstruktyviai diskutuoti darbo grupėse ir kitose vietose, ginti savo nuomonę

Mokysiuos atlikti užduotis grupėse bendrauti ir bendradarbiauti

Aptarsiu su grupe mokymosi metu atliktas skyriaus užduotis, pasiekimus

SOCIALINĖ, EMOCINĖ IR SVEIKOS GYVENSENOS

Išmoksiu mankštos pratimų, kurie padeda saugoti sveikatą dirbant kompiuteriu

Išsiaiškinsiu kas yra darbo, mokymosi ar kitos veiklos vietos ergonomika ir kaip jos siekti

Prisiminsiu kaip saugiai dirbti kompiuteriu

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL MOKYTOJO PROFESIJOS KOMPETENCIJOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2007 m. sausio 15 d. Nr. ISAK-54

Vilnius

Vadovaudamasi Valstybinės pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo pertvarkos programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės gegužės 25 d. nutarimu Nr. 468 (Žin., 2006, Nr. [60-2139](#)), 1.2 punktu,
t v i r t i n u Mokytojo profesijos kompetencijos aprašą (pridedama)

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRĖ

ROMA ŽAKAITIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2007 m. sausio 15 d. įsakymu
Nr. ISAK-54

Kompetencijų ugdymo aspektai

MOTYVACIJA

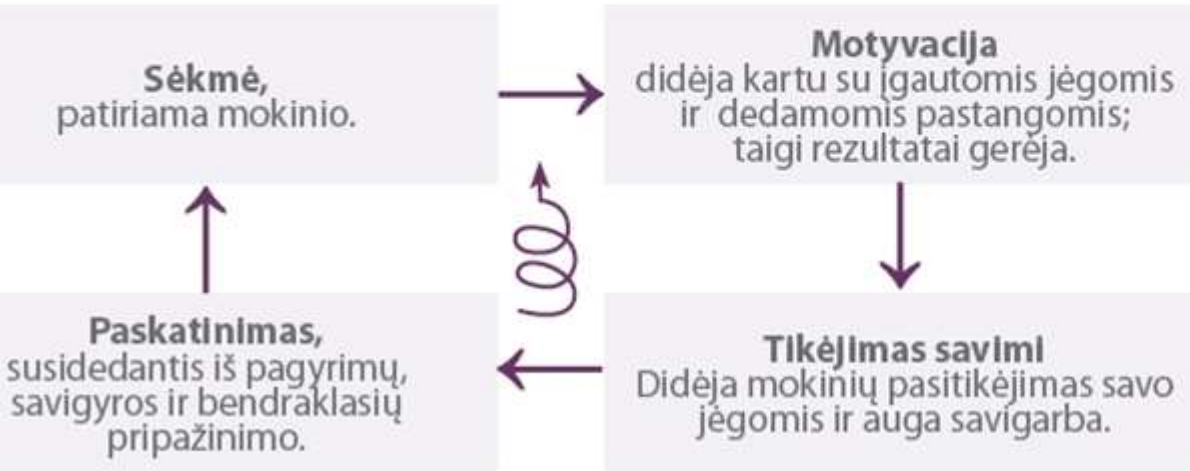
=

TIKĖJIMASIS
(kiek mokinys *tikisi* sėkmės
mokydamasis)

X

VERTYBĖ
(kiek mokinys vertina
mokymąsi)

„Mokymosi variklis“ yra toks:

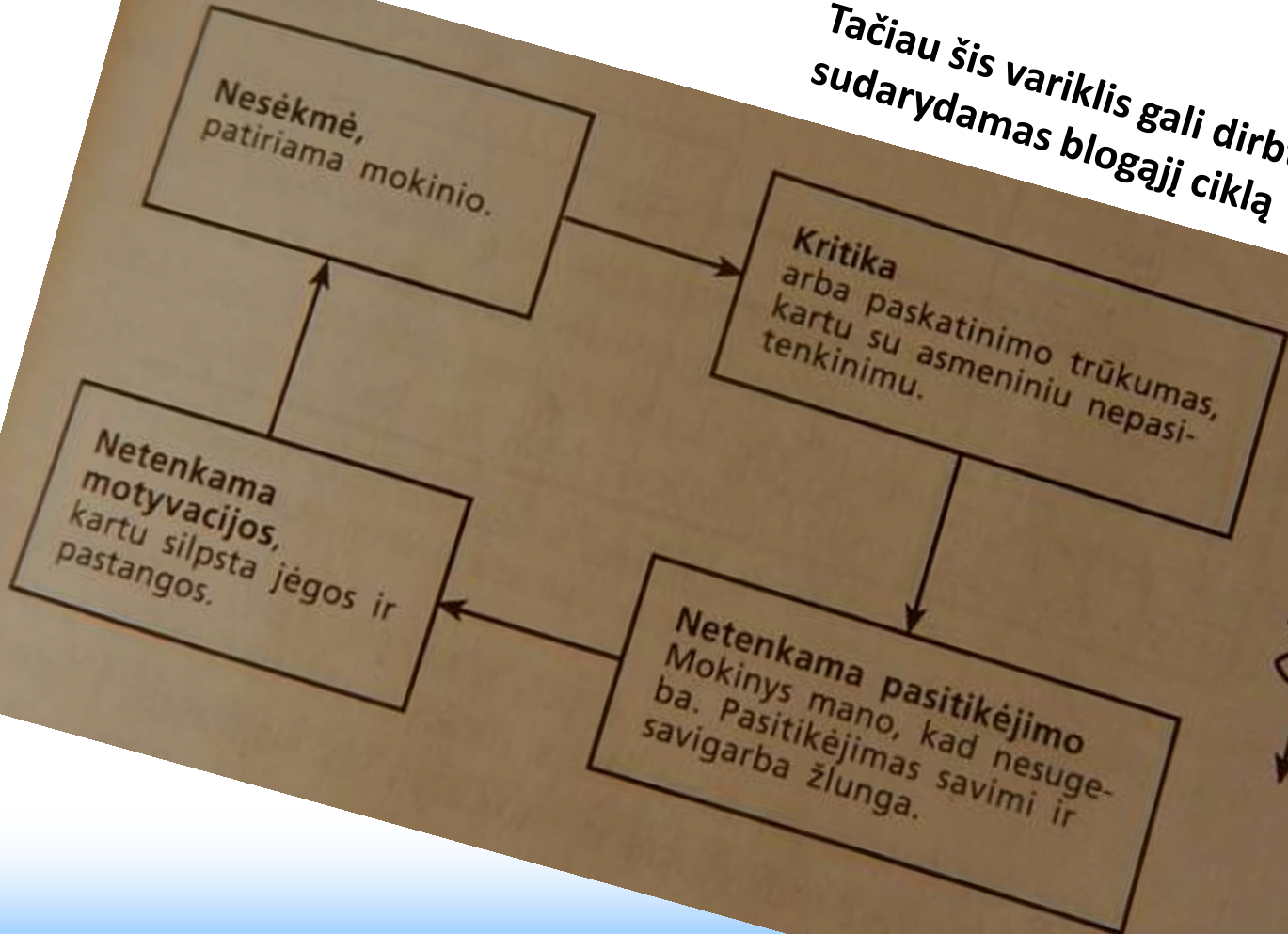

„Mokymosi variklis“ (Pagal Petty, 2006).

Mokymosi psichologijos tyrėjai teigia, kad mokymosi sėkmė priklauso nuo mokinio motyvacijos. Roberto Marzano manymu, emocinė sritis iš esmės valdo metakognityvinę ir kognityvinę sritis, kitaip tariant, jei besimokantis žmogus nėra išsiugdęs teigiamų nuostatų, sunku tikėtis sėkmingos metakognityvinės ir kognityvinės veiklos.

Nuo ko priklauso mokinių motyvacija? Viena iš teorijų aiškina, kad mokinių mokymosi motyvaciją lemia mokymosi vertinimo suvokimas ir tikėjimas sėkme (Petty, 2008).

Tačiau šis variklis gali dirbti ir atbuline eiga, sudarydamas blogąjį ciklą

Petty, 2006

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

Kompetencija dinamikoje (veikloje) (pagal Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją (EBPO): Education 2030)

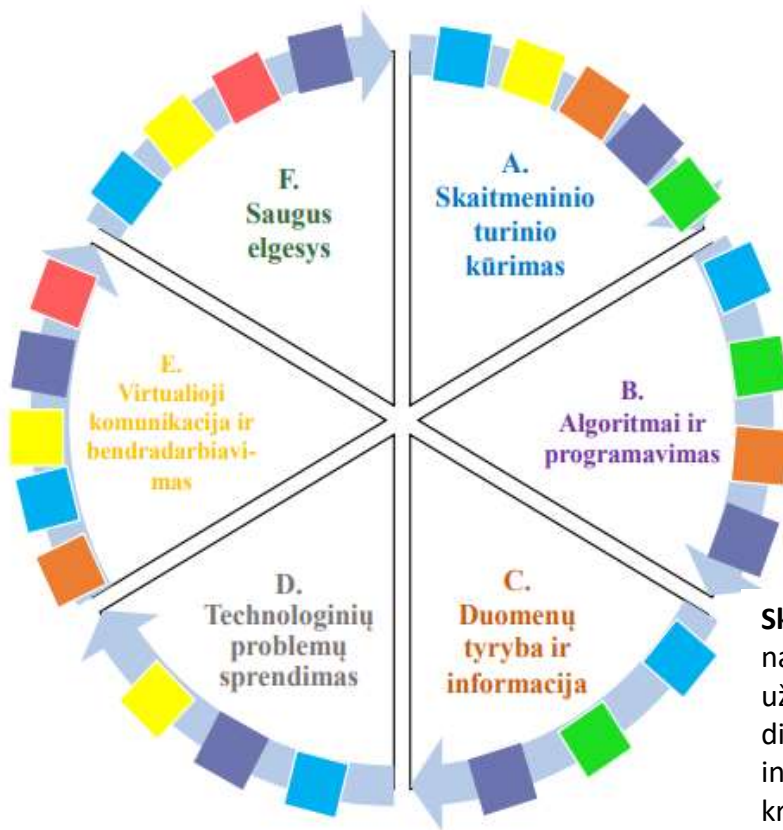
Skaitmeninė kompetencija

Skaitmeninė kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

Skaitmeninės kompetencijos sandai:

1. **Skaitmeninis turinys:** kuria įvairių formų ir formatų skaitmeninį turinį ir dirba su juo, apimant skaitmeninio turinio paiešką, filtravimą (atranką), analizę ir kritinį vertinimą, valdymą, pertvarkymą, integravimą ir apdorojimo automatizavimą; paaiškina skaitmeninio turinio autorių teises bei licencijų naudojimo ir galiojimo tvarką.
2. **Skaitmeninis komunikavimas:** bendrauja ir bendradarbiauja naudodamasis skaitmeninėmis technologijomis, apimant socialinę ir pilietinę veiklą skaitmeninėje erdvėje, laikosi visuotinai pripažinto kompiuterių tinklo etiketo, valdo skaitmeninę tapatybę, saugo savo ir kitų reputaciją internete, valdo informaciją, pateiktą skaitmeninėmis priemonėmis.
3. **Skaitmeninė sauga:** saugiai naudojami skaitmeninėmis technologijomis, saugo asmens duomenis bei privatumą skaitmeninėje erdvėje, tinkamai naudoja skaitmenines technologijas siekdamas saugoti aplinką, saugiai naudoja skaitmeninius prietaisus bei informacines sistemas.
4. **Problemų sprendimas:** kūrybiškai naudojami skaitmeninėmis technologijomis sprendžiamos problemos, apimant kompiuterinių (informacinių) sistemų techninių ir technologinių problemų sprendimą, kritišką galimų problemos sprendimų įvertinimą ir skaitmeninių technologijų pasirinkimą, taip pat skaitmeninės kompetencijos įsivertinimą ir jos spragų identifikavimą.

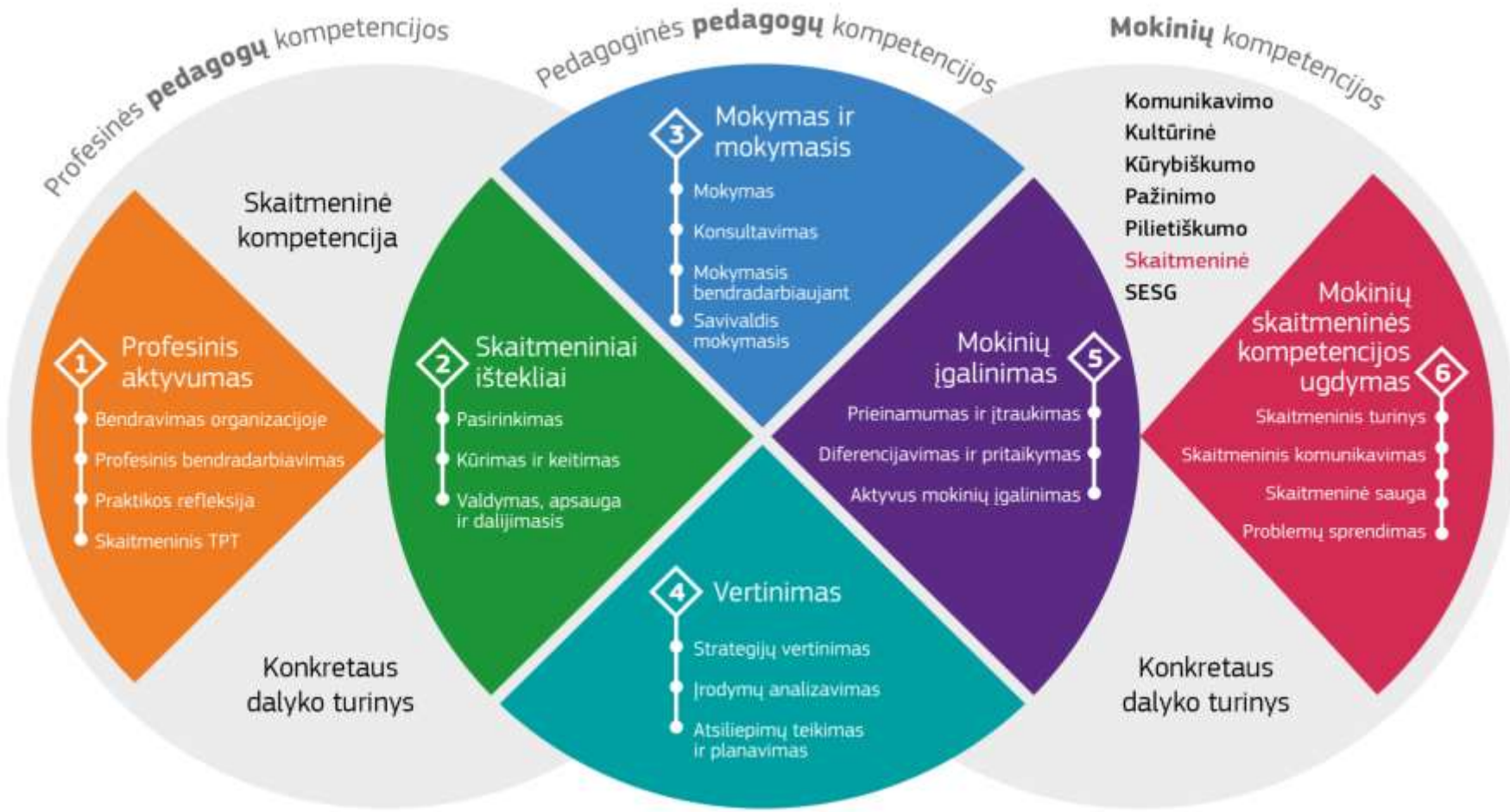
Kompetencijos informatikos ugdymo programoje

SKAITMENINĖS KOMPETENCIJOS APIBRĖŽIMAS

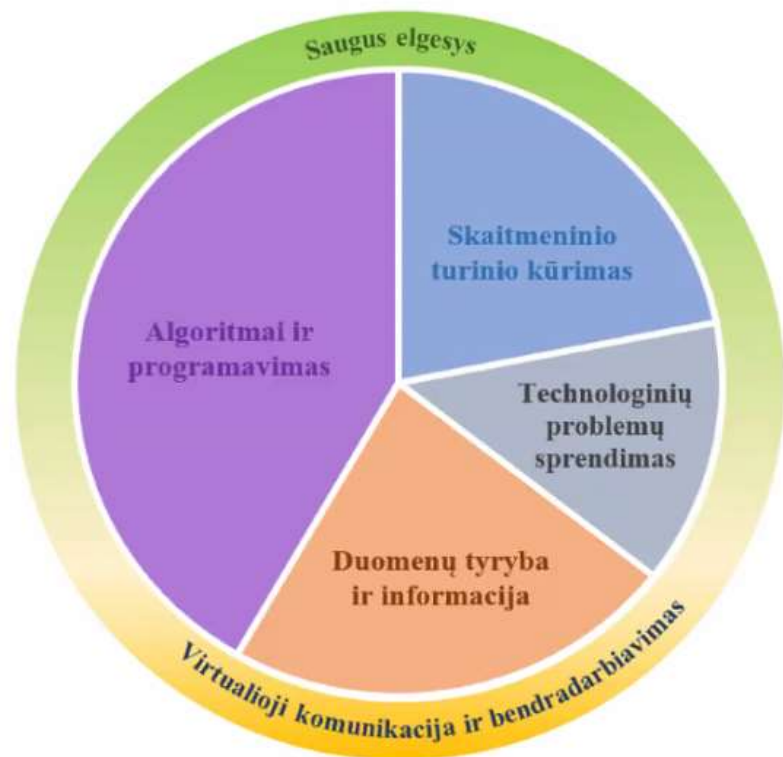
Skaitmeninė kompetencija – tai gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

Skaitmeninės kompetencijos ugdymo rekomenduojama sistema modelis (pagal DigCompEDU. 2017) (Naudojama išplėstiniuose mokymuose)

Informatikos pasiekimų sritys

- A. Skaitmeninio turinio kūrimas
- B. Algoritmai ir programavimas
- C. Duomenų tyryba ir informacija
- D. Technologinių problemų sprendimas
- E. Virtualioji komunikacija ir bendradarbiavimas
- F. Saugus elgesys

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas

Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001

„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

INFORMATIKOS BENDROSIOS PROGRAMOS PROJEKTAS

Bendrosios programos projektą rengė:

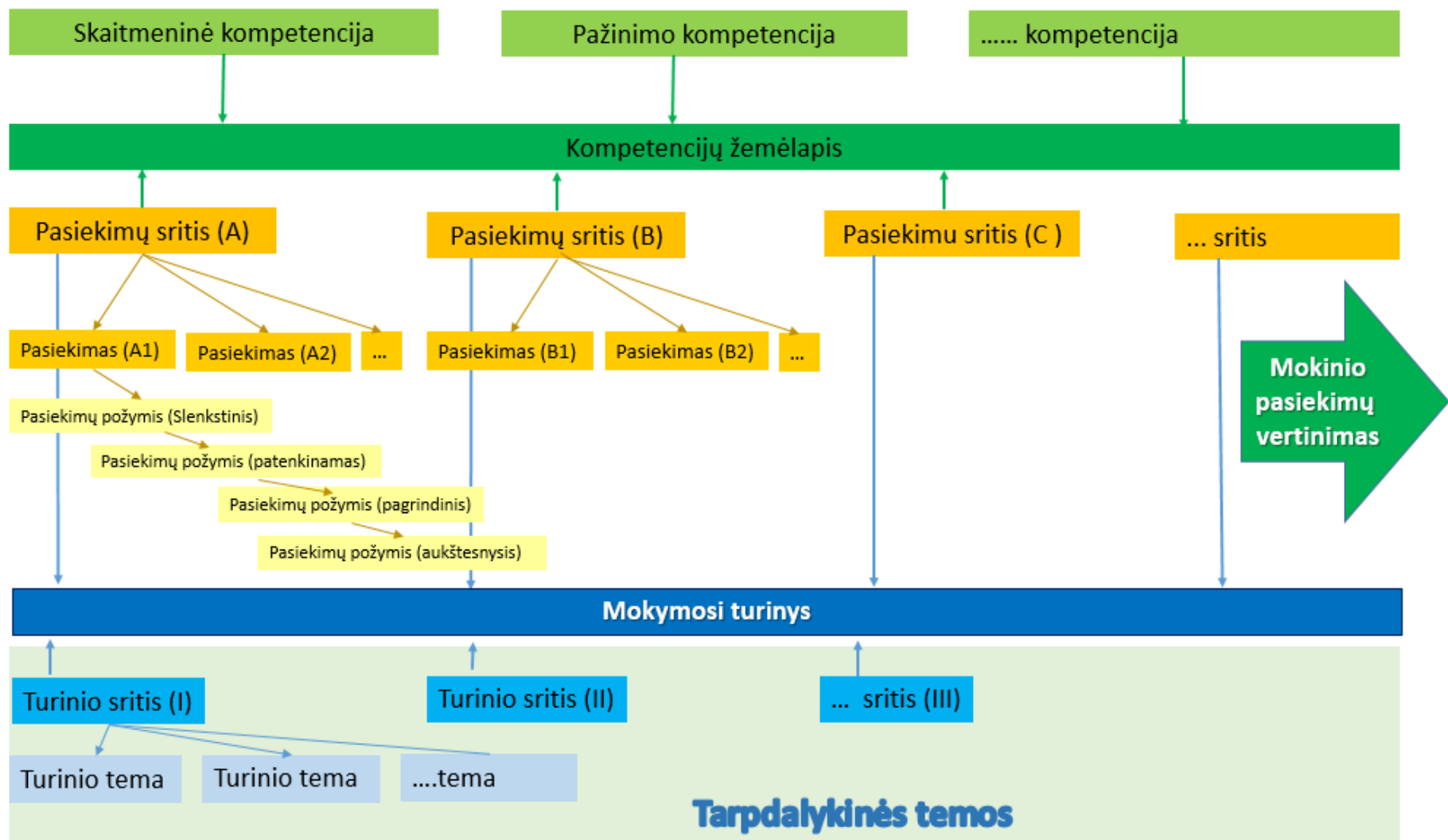
Antanas Balvočius, prof. dr. Valentina Dagienė, Loreta Graželienė, Liucija Jasiukevičienė, doc. dr. Eglė Jasutė, Povilas Leonavičius, dr. Bronius Skūpas, Lina Tamošiūnaitė, Aidis Žandaris

Turinys

1. Dalyko paskirtis	2
2. Tikslas ir uždaviniai	6
2.1. Ugdymo tikslas	6
2.2. Pradinio ugdymo uždaviniai	6
2.3. Pagrindinio ugdymo uždaviniai	6
2.4. Vidurinio ugdymo uždaviniai	6
3. Kompetencijų ugdymas dalyku.....	6
3.1. Pažinimo kompetencija.....	6
3.2. Skaitmeninė kompetencija	7
3.3. Komunikavimo kompetencija	7

Skaitmeninė kompetencija technologijų pamokose

- Ugdomas šiuolaikinių medijų galimybių ir poveikio žmogui ir visuomenei suvokimas.
- Skatinamas saugus ir etiškas naudojimas šiuolaikinėmis komunikacinėmis technologijomis.
- Mokiniai, taikydami informacijos paieškos strategijas, skaitmenines technologijas naudoja duomenų, informacijos, turinio paieškai, atrankai, kaupimui, apdorojimui.
- Ruošdami technologinius pranešimus/pristatymus ugdomi gebėjimą pasiekti tinklalapius, tinklaraščius ir skaitmenines duomenų bazes, susipažinti su tema, naudoti įprastą ar naująją skaitmeninę aplinką (OS, programas, įrenginius).
- Naudojasi įvairiomis skaitmeninio turinio probleminėmis užduotimis, geba simuliuoti užduotyje pateiktas situacijas ir pateikti apibendrintus atsakymus.
- Spręsdami aiškiai apibrėžtas ir ne kasdienes problemas, gali pasirinkti skaitmeninius įrankius ir technologijas, skirtas bendrauti ir bendradarbiauti, modeliuoti ir/ar projektuoti, fiksuoti darbo procesą ir rezultatą, rengti įvairaus skaitmeninio formato sukurtos problemos sprendimo rezultato pristatymus.

SK pasiekimų lygiai koncentruose

Lygiai (raida)

Pradedantysis		Pagrindinis		Pažengusysis		Žinovas / ekspertas	
1	2	3	4	5	6	7	8
<p>Pasiekęs pradedančiojo lygį, su pagalba gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rasti duomenis, informaciją ir turinį per paprastą paiešką skaitmeninėje aplinkoje; - sužinoti, kaip pasiekti šiuos duomenis, informaciją ir turinį, bei naršyti po juos; - nustatyti paprastas asmenines paieškos strategijas. 	<p>Pasiekęs pradedančiojo lygį, savarankiškai, priėmęs su pagalba gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nustatyti informacijos poreikius; - rasti duomenis, informaciją ir turinį per paprastą paiešką skaitmeninėje aplinkoje; - sužinoti, kaip rasti informaciją ir turinį, bei naršyti po juos; - nustatyti paprastas asmenines paieškos strategijas. 	<p>Savarankiškai sprendžiamas paprastas problemas, gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pasiekti savo informacijos poreikius; - atlikti gerai apibrėžtas ir įprastas paieškas, norint rasti duomenis, informaciją ir turinį skaitmeninėje aplinkoje; - pasiekti, kaip juos pasiekti ir po juos naršyti; - pasiekti tiksliai apibrėžtas ir įprastas asmenines paieškos strategijas. 	<p>Savarankiškai, priėmęs aprašytą atskiai apibrėžtas ir rekordinas problemas, gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parodyti informacijos poreikius; - organizuoti duomenis, informacijos ir turinio paiešką skaitmeninėje aplinkoje; - apibūdinti, kaip pasiekti šiuos duomenis, informaciją ir turinį bei naršyti po juos; - organizuoti asmenines paieškos strategijas. 	<p>Gali padėti kitiems:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raguoti / informacijos poreikius; - teikti paiešką, kai noriu gauti duomenis, informaciją ir turinį skaitmeninėje aplinkoje; - parodyti, kaip pasiekti šiuos duomenis, informaciją ir turinį, taip pat naršyti po juos; - pasiūlyti asmeninių paieškos strategijų. 	<p>Pasiekęs aukštesnį lygį, atpažįdamas j savo ir kitų poreikius, taip pat esant sudėtingoms situacijoms, gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įvertinti informacijos poreikius; - pritaikyti savo paieškos strategiją, kad rasčiau tinkamiausius duomenis, informaciją ir turinį skaitmeninėje aplinkoje; - pasiekti, kaip pasiekti labiausiai tinkamus duomenis, informaciją ir turinį bei kaip po juos naršyti; - kurti asmenines paieškos strategijas. 	<p>Pasiekęs aukščiausią lygį, gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kurti sprendimus, kaip spręsti sudėtingas, riboto apibrėžimo, problemas, susijusias su duomenis, informacijos ir skaitmeninio turinio naršymu, paieška ir filtravimu; - pasiaudoti savo žinias pridedant prie profesinio praktikos ir žinių, taip pat padėti kitiems naršyti, leikti ir filtruoti duomenis, informaciją ir skaitmeninį turinį. 	<p>Pasiekęs sudėtingiausių lygį, gali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - priimti sudėtingų problemų sprendimus, naudodamas daugelį sąvokų ir turinį, informacijos ir skaitmeninio turinio naršymu, paieška ir filtravimu; - teikti naujų idėjų ir procesų šioje srityje.

Kompetencijomis grįstas ugdymas

Pamokos planavimas

Bendri pamokos aspektai:

Pamokos tema / problema / klausimai:

Mokymosi uždavinys:

Ugdomos kompetencijos:

Tarpdalykiniai ryšiai:

Tarpdalykinės temos:

PROCESAS:

PAMOKOS REFLEKSIJA:

KOMPETENCIJŲ ŽEMĖLAPIS(INFORMATIKA) 5-10 kl.(yra dalomoje medžiagoje)

Kompetencijų žemėlapis (Informatika) 5-10 kl.(Vebinaro medžiaga)

Mokymosi turinys pagal informacinį IP (nuotrauka pagal IP)	Pažinimo (K1)				Socialinė, emocinė ir vertybinė gyvenimo (K2)				Kūrybiškumo (K3)			Pildiklumo (K4)			Kultūrinis (K5)			Kommunikavimas (K6)				
	Dalyko žinios ir gebėjimai	Kritinio mąstymo	Problemų sprendimas	Mokėjimas mokytis	Savimono ir savivardžio gebėjimas	Empatiškumas, socialinės sąveikos gebėjimas ir kitas tarpusavio santykių kėlimas	Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys, jautrumas paaukštams	Elipsimasis ir veikla	Tyrinėjimas	Generavimas	Kitimas	Vertinimas ir refleksija	Pilietinis laisvumas ir pilietinė galia	Qvezinimas bendruomenėje, kuriam visuomenę	Pagalba, išmogenas ir laisvoms	Valstybės kėlimas ir valstybingumo vėprijimas tarpautiniuose bendruomenėje	Kultūrinis išprusimas	Kultūrinis raikla	Kultūrinis savitvingumas	Prasidimas kėlimas	Prasidimas perikėlimas ir komunikacinė spėkila	Prasidimas prasidimas ir interpretavimas
18. Skaitmeninio turinio kėlimas mokymosi turinys(A)	A1, A2, A3	A1, A3	A2			A3	A1		A1	A2	A2	A3	A1, A2, A3	A3	A2, A3		A1	A3		A2	A3	A3
19. Algoritmų ir programavimo mokymosi turinys(B)	B1, B2, B3, B4	B3	B4						B1, B2	B3	B3	B4			B1					B3	B3	B4
20. Duomenų tyrimas ir informacijos mokymosi turinys (C)	C1, C2, C3	C2	C2, C3						C2	C2	C3		C3	C3	C3							C2, C3
21. Technologinių problemų sprendimo mokymosi turinys(D)	D1, D2, D5		D1, D2	D3	D3				D1	D2	D2	D3		D3	D3					D1		D3
22. Virtualiosios komunikacijos ir bendradarbiavimo mokymosi turinys (E)	E1, E2			E2	E2	E1	E1		E1			E2		E1	E1					E1		E2
23. Saugaus elgesio mokymosi turinys(F)	F1, F2, F3		F2			F1	F2	F1, F2, F3	F1, F3	F2			F2	F3						F1	F1, F2, F3	

PAŠIEKIMŲ SĄRAŠYS IR

PAŠIEKIMAI:

A. Skaitmeninio turinio kėlimas

- A1. Tiksliai atpažinti ir teisingai naudoti skaitmeninio turinio medžiagą.
- A2. Kuria ir pabrėžia skaitmeninį turinį, atklio ir atpažinti informaciją. Naudoja grafikinę, tekstinę, vaizdinę, audio ir vaizdinę medžiagą.
- A3. Pristato, kėlimo vertina, atpažinti savo ir kitų sukurtą skaitmeninį turinį.

B. Algoritmai ir programavimas

- B1. Aptaria kompiuterių taikymą problemoms spęsti, spęsdamą automatizavimą, pagrindia pavyzdžius.
- B2. Programavimo spęsdamą: randa reikiamas komandas, paaukština programos vykdytę oiga, parodo rezultatus.
- B3. Kuria programą, aprašo ir vykdo kėlimą veiksmų paprogramę, paaukština ję funkcionalumą.
- B4. Teiktina atpažinti spęsdamą – algoritmą ir programą, Testuoja programą.

C. Duomenų tyrimas ir informacija

- C1. Apibūdina duomenų tyrimo algoritmus, informacijos organizavimo kompiuterijoje. Apibūdina duomenų kėlimą, susijusią su duomeninio kėlimo, taikio informaciją matavimo vienetais.
- C2. Dėgama, atpažinti, kaipia įvairių tipų duomenis parinkti problemai spęsti. Išvengia glaudžinio prasme, glaudžia grafikinį duomenis.
- C3. Apibūdina duomenis ir informacijos prastatus, patikėlimo problemas, spęsdamą filtravimo atpažinti.

D. Technologinių problemų spęsdamą

- D1. Įvairia parinkti skaitmeninio turinio galimybes, paaukština ję taikyti, vartoja teiktus spęsdamą. Apibūdina skaitmeninių technologijų atpažinti problemas, atklio taikymo būdų, irai veiksmų įrengiamas spęsdamą.
- D2. Problemas (pabrėžiamą) spęsti naudojant, atpažinti kėlimą skaitmeninių technologijų.
- D3. Aptaria savo technologinius gebėjimus, įvairina spęsdamą ir prastatus.

E. Virtualioji komunikacija ir bendradarbiavimas

- E1. Aptaria komunikavimo principus, atpažinti dalijasi skaitmeninio turinio, komunikacijos ir bendradarbiavimo prastatus.
- E2. Įvairina gebėjimus bendrauti ir bendradarbiauti virtualiai, taikyti atklio taikyti.

F. Saugaus elgesio

- F1. Laikosi saugaus darbo skaitmeninio technologijomis ir elgesio kompiuterių kėlimą taikyti.
- F2. Įvairia ir irai veiksmų, kurie matina skaitmeninių technologijų saugaus poveikį aplinkai.
- F3. Aptaria saugaus bendravimą ir bendradarbiavimą virtualiojoje erdvėje, kėlimas atpažinti duomenų naudojimo atpažinti.

Kompetencijomis grįstas ugdymas

**Kompetencijomis
grįstas ugdymas
yra integracinio
ugdymo
pagrindas**

- Ugdome besimokantį, o ne dalyko žinovą.
- Mūsų gyvenimai yra integruoti, o ne suskirstyti į stalčiukus.
- Nūdienos problemos dažniausiai nesprenžiamos tik vieno mokomojo dalyko pagrindu.

INTEGRAVIMAS

Išsiplėtė
integravimo
sąvoka

Šiandien
integruojame:

su kitais mokomaisiais dalykais;

su mūsų pasirinktomis kompetencijomis;

su Lietuvos aplinka bei aktualijomis;

su savo bendruomenės interesais;

su Europos ir pasaulio aktualijomis.

Nuo žinių akcentavimo prie kompetencijų ugdymo

Nuo žinių
prie
kompetencijų

Keičiasi ugdymo sistemos akcentai: nuo žinių akcentavimo einama prie kompetencijų ugdymo. Tampa svarbu ne tik *ką* žmogus žino, kokias žinias įgijo, bet ir *kaip* šiomis žiniomis geba naudotis.

LR švietimo įstatyme (2004) *kompetencija* yra apibūdinama *kaip mokėjimas atlikti tam tikrą veiklą remiantis įgytų žinių, gebėjimų, vertybinių nuostatų visuma.*

ES dokumentuose *kompetencijos* sąvoka - bendroji jungiamoji koncepcija, siejama su visybiškai suprantamu asmeniniu potencialu bei galimybėmis pritaikyti kintamus ir tikslingus gebėjimus, remiantis turimomis žiniomis ir patirtimi.

Į KĄ MOKYTOJAI ATSIŽVELGIA PLANUODAMI UGDYMO TIKSLUS (MOKINIO KOMPETENCIJŲ UGDYMĄ)?

Stiprieji pamokų aspektai

Mokytojai, formuluodami pamokos uždavinius, juos siejo su **mokinių asmenine patirtimi**, t. y. rėmėsi tuo, ką jie jau žino apie numatomą pamokoje nagrinėti temą.

Apibrėžti uždaviniai leidžia nustatyti dermę tarp numatytų ugdyti kompetencijų ir organizuojamų veiklų.

Stipriuoju aspektu išskiriamas ryškėjantis **mokymosi uždavinių atitikimas** skirtingiems **mokinių gebėjimams**, ugdymo(si) **poreikiams**.

Tobulintini pamokų aspektai

Rėčiausiai mokymosi uždaviniai kėlė **mokinams iššūkius**, **motyvavo juos mokytis**.

Pradžios veiklos **tik iš dalies skatina** aktyvaus mokinių darbo, jiems **sunku įsitraukti į mokymo(si) procesą**, veikti pagal savo galimybės ir polinkius.

Nepakankamas dėmesys konkrečių pamokoje siekiamų rezultatų numatymui, mokinių įtraukimui į savo darbo planavimąsi ir jų asmeninės patirties, atsakomybės aktualizavimui pamokoje.

Rekomenduojama **susitarti** dėl konkrečių uždavinio įgyvendinimo kriterijų.

Tobulintinu pamokos planavimo **aspektu įvardijamas** grįžtamasis ryšys / pamokos refleksija.

Žinoti, kur esate savo mokymosi kelyje, yra labai svarbu!

4 etapas: Esu pritaikęs savo žinias įvairiose situacijose, todėl galiu pradėti kurti naujas idėjas naudodamasis savo žiniomis.

3 etapas: Turiu daug informacijos... Dabar galiu pradėti dirbti su šia informacija ir taikyti ją sprendžiant įvairias problemas.

2 etapas: Turiu pagrindinius duomenis, dabar reikia surinkti daugiau informacijos

1 etapas: Nieko apie tai neišmanau, todėl turiu susipažinti su pagrindiniais dalykais.

Pagal J. English ir J. Doughty, 2022

SOLO mokymo(si), vertinimo, įsivertinimo metodas(1)

IKISTRUKTŪRIS. Nesuprantu.

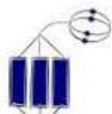
VIENSTRUKTŪRIS. Iš esmės suprantu šią temą.

DAUGIASTRUKTŪRIS. Esu sukaupęs daug informacijos šia tema.

SĄRYŠINIS. Sukaupią informaciją galiu panaudoti išplėstiniam atsakymams, kurie susieja mano mintis.

IŠPLĖSTASIS ABSTRAKTAS. Esu šios temos ekspertas ir netgi galiu sukurti savo teorijas ir (arba) kūrinį šia tema.

SOLO (stebimų mokymosi rezultatų struktūra) taksonomija
The Structure of Observed Learning Outcomes

Pagal J. English ir J. Doughty

SOLO mokymo(si), vertinimo, įsivertinimo metodas(2)

MOKYTOJAS KLAUSIA

Mano

Tavo atsakymas yra vienstruktūris; ką turėtum padaryti, kad patobulėtum?

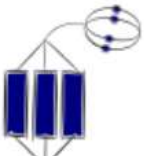
Mano

Tavo atsakymas yra daugiastruktūris; ką turėtum padaryti, kad patobulėtum?

Mano

Tavo atsakymas yra sąryšinis; ką turėtum padaryti, kad patobulėtum?

Pademonstravai išplėstojo abstrakto žinias.

(au)

MOKINYS ATSAKO

Turiu išsiaiškinti daugiau dalykų, kuriuos galėčiau įtraukti į temą.

Turiu ne tik išvardyti, bet ir susieti savo idėjas.

Turiu pridėti savo minčių.

Ką dar galime sužinoti?

Pagal J. English ir J. Doughty

*Nėra sunku „linksminti“ mokinius dėlionių, žaidimų, komiksų ir kitų „ugdymo gudrybių“ dėka. Ši patirtis yra įtraukianti, tačiau taip dalyvaudami mokiniai ne visada mokosi prasmingų dalykų.
(OECD, 2021)*

Skaitmeninės kompetencijos standartas

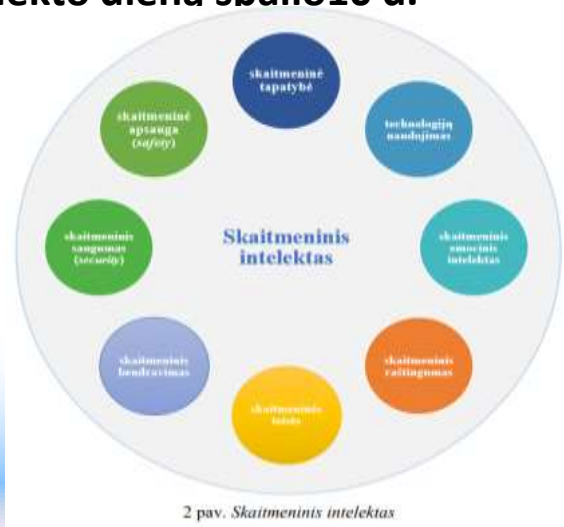
NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Digital Intelligence

IEEE 3527.1™

Spalio 10 d. Pasaulinė Skaitmeninio intelekto diena

IEEE standartų asociacija, Skaitmeninio intelekto institutas (DQ) (Tarptautinė ekspertų grupė, skirta nustatyti pasaulinius skaitmeninio intelekto švietimo, informavimo ir politikos standartus), Pasaulio ekonomikos forumas, IBM, „Goleman EI“, Pasaulio vaikystės fondas, „People Centered Internet“ ir „Cybersafety.org“ ir kt. sutarė bendradarbiauti ir 2019 m paskelbė Pasaulinę Skaitmeninio intelekto dieną spalio 10 d. *

2 pav. Skaitmeninis intelektas

Užduotis – Namų darbas 😊 (neatidėliokime iki 2023 m. rugsėjo 1 d.)

1.Parengti savo dalyko BP kompetencijų ugdymo žemėlapio 1 var. pagal pavyzdžius:

PLANAVIMO ESMINIAI ŽINGINAI

1. KONKREČIŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO ŽEMĖLAPIO PARENGIMAS

2. Žingsnis → UGDYMO TURINYS, IŠVAŽIŲŲ, PASTABŲ KOMPETENCIJŲ

INŽINERINĖ KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...
SKAITMENINĖ KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...
SAVIRAIŠKINĖ KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...
PROJEKAVIMO KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...
SOCIJALINĖ, TARPDISCIPLININĖ IR ŽMŪGIŠKŲ VERTŲ KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...
PLŪRUMINGUMŲ KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...
MULTIKULTŪRINĖ KOMPETENCIJA	Ugdymo turinys: ...	Išvados, pastabos: ...

KOGNITYVINIŲ ŽINIŲ ŽEMĖLAPIS (KŽ) (išskaitant 5/10 mokymosi metų mokymą)

Žinių sritis	Turinys	Vertinimas	... (daugiau stulpelių)
Matematika	Algebra
	Geometrija
	Skaičių teorija
Fizika	Mechanika
	Termodinamika
	Optika
Chemija	Organinė chemija
	Neorganinė chemija
	Biologija

arba

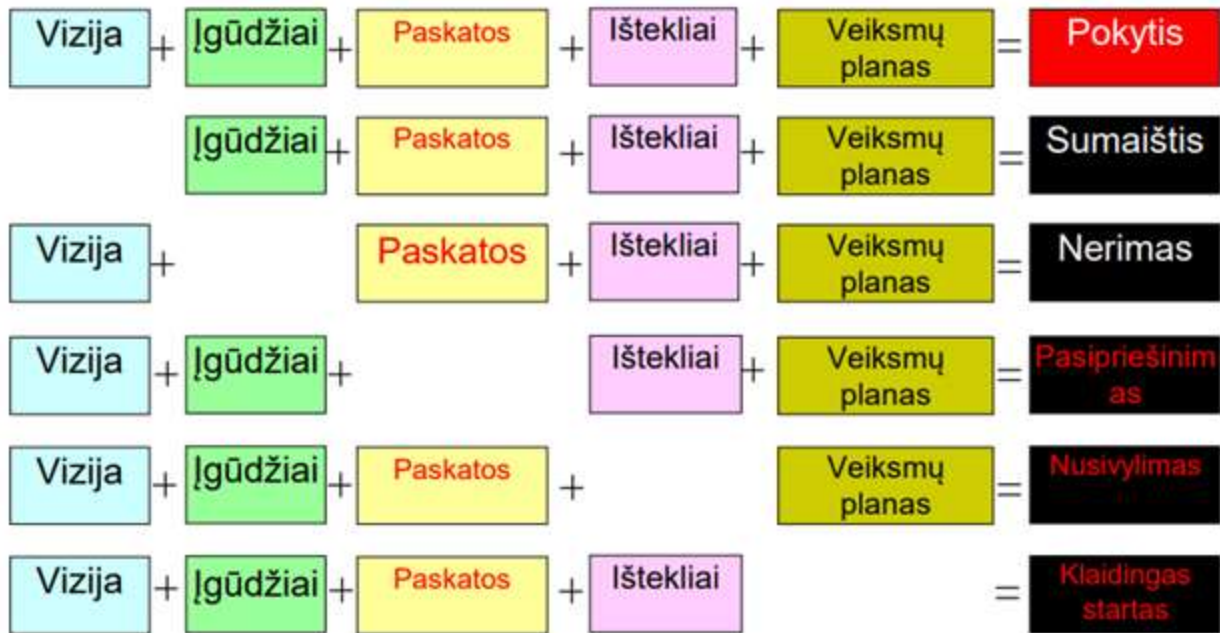
arba

Savo sugalvotą schemą

Rekomenduojama tai daryti kartu bendradarbiaujant su dalyko kolegomis

2. Parengti pamokos ar pamokų ciklo planą, kuriame numatyta ugdyti SK ir kelias kitas kompetencijas

Pokyčio veiksniai (pagal Knoster, Villa, Thousand, 2000)

Pagal J. English and J. Doughty

Mokymo grožis...

Palinkėjimas

Klausimai, diskusija...

